JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE

A°. 1861. Woensdag, 20 Februarij. N°. 15.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co. en A. A. BUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................. *f* 12,50.
» » » » » *Java*.................. » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen*.................. » 17,50.
» » » » » *Nederland*.................. » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.—Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

Aan onze Medeburgers!

Onze broeders in het Moederland zijn door een vreeselijke ramp getroffen. Veelvuldige regens en groote massaas sneeuw hebben onze groote rivieren Rhijn, Waal en Maas zoo doen zwellen als slechts zelden het geval is. De ingevallen strenge vorst heeft de rivieren met ijs bevloerd, en door de aanhoudende rijzing des waters heeft zich een ijsgang gevormd, die op verschillende plaatsen ijsverstoppingen en daardoor dijkbreuken en overstroomingen heeft doen ontstaan. Geheele streken zijn onder water gezet en vele menschen van alles beroofd en in een guur klimaat bij felle koude der vreeselijkste ellende ten prooi. De Nederlandsche milddadigheid verloochent zich ook thans niet, en overal wendt men pogingen aan ter hulpe. Ook wij, kinderen van dezelfde moeder, dienen niet achterlijk te blijven; ook wij, thans ons bevindende in een door de natuur zoo ruimschoots gezegend land, zullen thans weer, gelijk zoo dikwijls vroeger, bijdragen zenden ter leniging dier ramp. In de eerste behoeften dier ongelukkigen is door uwe hulp reeds voorzien, want het fonds van *f* 8500—, afkomstig van uwe giften in 1855, ingeschreven op het Grootboek der Nationale werkelijke schuld, is bestemd om bij rampen als deze, onmiddelijk te worden besteed. Maar die som is spoedig uitgegeven en zooveel meer nog is er noodig. Daarom vragen de ondergeteekenden uwe zoo dikwijls mildelijk geschonken hulp. Daarom vragen zij giften voor onze ongelukkige landgenooten. Van de ingekomen gelden zal in dit blad telkens bericht worden gegeven en zoo spoedig mogelijk naar Nederland worden overgemaakt.

De Uitgevers van den Java-Bode:
H. M. VAN DORP.
G. J. C. KOLFF.

ADVERTENTIEN.

Gehuwd:
JOHAN COENRAAD MULLER
met
JOHANNA WILHELMINA DIDERIKA POTH.
SAMARANG, 2 *Februarij* 1861. (510)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. R. S. Gonvers*, echtgenoot van
EUGÈNE BÉDIER DE PRAIRIE.
BATAVIA, 11 Februarij 1861. (497)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. L. van Riet*, geb. ter Gouw.
BATAVIA, 13 Februarij 1861. (479

Bevallen van een' ZOON, *M. S. Margadant*, van der Weide.
BATAVIA, 14 Februarij 1861. (452)

[illegible] bevallen van eenen ZOON, *J. H. Sersansie*, geliefde echtgenoot van
H. E. GOUIJN.
BATAVIA, [illegible] Februarij 1861. (514)

Op den 19 December 1860, overleed in hoogen ouderdom ten huize Sandhorgen in Oostvriesland, onze geliefde Moeder, *Teelke Willems Appelkamp*, weduwe *Siegmund Thomas Ihnen*.
Uit aller naam
THOMAS BERNHARD IHNEN.
BATAVIA, 19 Februarij 1861. (519)

Den 4den Januarij 1861, is te Haarlem in den ouderdom van 87 jaren overleden, mijn geachte Oud-Oom, Vice-Admiraal *W. A. de Man*, Ridder van onderscheidene Orden.
(506) L. L. A. DU BOIS.

Woensdag-avond zullen
LANGE & CO.,
in de HARMONIE verkoopen,
eene verzameling
BOEKWERKEN,
Muziek, Instrumenten, Piano, enz,
CATALOGUS wordt rond gezonden. (473)

VENDUTIE
Donderdag, 21 Februarij 1861,
à 4% Vendusalaris,
voor de **Toko** van den Heer **A. BEDIER,**
nabij het Stadhuis.
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & C°.,
van een factuur fraaije
Spiegels- en schilderijen
van diverse dimensiën.
Wagen- en Bendie Lantaarens.
CRISTALWERKEN, HOLLANDSCHE- en FRANSCHE PROVISIEN in Blik, ST. EMILION en ST. JULIEN WIJN, in Kisten van 4 Dozijn. CHAMPAGNE WIJNEN van de gerenomeerde merken MOET en CHANDON, VEUVE CLIEQUOT, DU PRIEURÉ et ST. PIERRE Fijne PORTWIJN in kisten van 24 halve flesschen. VIEUX COGNAC van BAOUR & Co. RHIJNWIJNEN van diverse merken, OLIJVEN in kistjes. CAPERS in kistjes. MANDARIJN GEMBER. ENGELSCHE en FRANSCHE GELEIJEN. VRUCHTEN op water van TEIJSSONNEAU, ENGELSCHE KROONLAMPEN, ENGELSCHE ZADELS met toebehooren. (493

VENDUTIE
op Donderdag den 21 Februarij 1861,
voor een Woonhuis op het Molenvliet bij de
PRINSENLAAN,
door
VAN RIET & TER GOUW,
van een goed onderhouden
INBOEDEL,
bestaande uit:
Stoelen, Tafels, Kasten, Spiegels, Schilderijen, Canapés, Hang- en Tafellampen, Stolpen, Ledikanten, Glas- en Aardewerk.
WAGENS, BENDIES, 3 goedgedresseerde en hardloopende BENDIE PAARDEN.
alsmede:
Een overwalsch goed gedresseerd bruin RIJPAARD hoog 4 voet $2\frac{1}{2}$ duim, met Zadel en Harnachement compleet,
benevens:
Een prachtig, onlangs uit Parijs aangebragt
draai Orgel
met vier ROLLEN, spelende 3 quadrilles en 7 partiën uit verschillende Opera's
en eene fraaije en welluidende
PIANO,
uit de fabriek van SCHMITZ. (480)

VENDUTIE
Op Vrijdag 22 Februarij 1861,
voor het Commissiehuis van
GEBR. VEIT,
Passar Senen,
van Wagens, Bendies, Paarden,
Tuigen, diverse Meubelen,
van vertrekkende personen;
TAFEL- EN SERVET-GOED,
Heeren Hemden, Wit Linnen
enz., enz. (486)

VENDUTIE
op Vrijdag den 22 Februarij 1861,
voor de pakhuizen van de Heeren
PANDEL & STIEHAUS,
aan de groote rivier,
door
CASSALETTE & C°.,
van eene lading
JAPANSCHE- EN CHINESCHE GOEDEREN,
als:
Mattevanen, Bezems, Vloermatten, Agar-Agar, Porseleinen Waschstellen en Serviezen, Verlaktwerk, Homberdoozen, Theebladen, Naaidoozen, Lepeldoozen, Knapen, Etensdragers (*Soesoens*), Sambalbakken, groote bronzen Vazen, Kamferhouten Koffers, Zijde- en Crepé voor Japonnen en eene menigte goederen te breedvoerig om te beschrijven. (492)

Op de Vendutie
van Vrijdag 22 Februarij 1861,
voor de Pakhuizen van de Heeren PANDEL & STIEHAUS,
zullen almede, zonder reserve, worden verkocht:
200 kisten à 1 doz. COGNAC.
160 Robes GAZE ANGLAISE.
40 dito. dito.
60 dito. TAFFETAS DE CHINE.
divers IJzerwerk en gekleurd Katoen Fluweel.
(511) CASSALETTE & Co.

Vendutie
op Maandag, 25 Februarij 1861,
voor het Commissiehuis van
VAN RIET & TER GOUW,
van
Diverse Lijnwaden,
Provisien, Dranken, IJzerwaren, Koper, Glaswerk
Porcelein, Toiletspiegels, Parfumerien enz. enz.
Voorts:
24 fransche Kinder-Wagentjes,
Eene magnifique partij witte en gekleurde
fransche Waschstellen,
en,
Eene partij Vruchten op water, [illegible]

Vendutie

op Maandag, den 25 Februarij 1861,
ten huize van den WelEdelen Heer
P. F. OUDART,
in de *Gang Patjenongan*, naast de Wagenverhuurderij van den Heer GERNLER,
door
J. SPEET,
van eenen fraaijen bijzonder goed onderhouden
INBOEDEL,
bestaande uit:
een massief mahonijhout Ameublement compleet, met bruin leder,
een massief mahonijhout Ameublement compleet, met blaauw Velours d'Utrecht bekleed,
eene groote collectie prachtige en mooije Schilderijen, groote Spiegels geschikt voor Salons, onlangs van Parijs aangebragt, eene groote mooije Tafel, waarvan het blad zeven voet diameter heeft en uit een stuk is, benevens Canapés, Stoelen, Tafels, Kasten. Hang- en Tafellampen, Stolpen, Ledikanten, Schilderijen, Pendules, Toilet Tafels, Speeldoozen en een mooi en welluidend Draai Orgel, onlangs van Parijs aangebragt, spelende 2 Quadrilles en 2 geheele Opéra's.
Verder:
Een Chineesch LEDIKANT, STOEL, TAFEL en BANK, waarvan het Beeldhouwwerk in China vervaardigd is en eene menigte CHINESCHE ANTIQUITEITEN, KLEINIGHEDEN, SCHILDERIJEN, enz.
Alsmede:
Een Vis-à-Vis, een Milord, Wagens, Paarden en Tuigen, enz.
Daags te voren te bezigtigen. (509)

OP DE TE HOUDEN VENDUTIE
op den 25ste dezer, voor het Commissiehuis van
VAN RIET & TER GOUW,
zullen worden verkocht:
10 VATEN à 50 SUIKERBROODEN,
wegende elk brood circa 10 Ned. pond. (481)

Vendutie

op Dingsdag, den 26 Februarij 1861,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & CO.,
à 4 pCt. Vendusalaris,
va eene groote partij
JAPANSCHE GOEDEREN,
waaronder:
4 paar prachtige Schutsels,
bewerkt met *Zijde* en *Vogelveeren,*
ordinaire SCHUTSELS van 6 en 8 bladen, fraai verlakte en ingelegde TAFELS, KNAPEN, CASSETTES, HOMBERDOOZEN, WERKTAFELS, NAAIKISTJES, THEEKISTJES, VRIJMETSELAARS-DOOZEN, THEEBLADEN, CABINETTEN, SIGARENKOKERS, zoomede:
fraaije porceleinen
Waschstellen,
TIFFENSETS, KOPJES en SCHOTELTJES, BLAAUWE SCHOTELS,
2 pr. bijzonder fraaije Sabels,
een partij REGENS- en ZONNEPAIJONGS,
360 kistjes Tjintjouw enz., enz.
van Zaturdag af voor een ieder te bezigtigen. (525)

VENDUTIE
Woensdag 27 Februarij 1861,
wegens vertrek,
voor het woonhuis van den WelEdGestr. Heer
MOESMAN,
Gang-Kwini,
door
VAN KLOOTEN, MORGAN & Co.,
van eenen netten
INBOEDEL,
bestaande uit:
Spiegels en Schilderijen,
Hang- en Tafellampen, Canapés, Kasten, Stoelen, Tafels, Ledikanten, Consoles, Porselein-, Glas- en Aardewerk,
VOORTS NOG:
Wagens, Bendies, Paarden, etc. (527)

VENDUTIE
op Dingsdag den 26sten Februarij 1861,
wegens vertrek,
ten huize van den Heer Souweine, in *Gang Batoe Toelies*, door
CASSALETTE & Co.,
van eenen netten goed onderhouden
INBOEDEL,
bestaande uit:
EEN PIANO,
uit de fabriek van *Collard & Collard,*
Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Banken, Tafels en Stoelen, Knapen, Etagères met voorwerpen, Schrijftafel, Buffet, Etenskast, Linnenkasten, een groot Ledikant, enz. enz.
Verder:
MARTEVANEN, LEKSTEENEN, DISPENS- en KEUKENGEREEDSCHAP,
en
Twee span fraaije goed gedresseerde
Wagenpaarden, een Bendiepaard, Een Coupé, een Wagen en een Bendie.
Bloemen in potten, enz., enz. (499)

OP DE VENDUTIE
van Dingsdag den 26 dezer,
zal mede worden verkocht:
1 Pianino voor het Klimaat
vervaardigd.
(535) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE
Woensdag den 27sten Februarij,
voor het Commissiehuis van
J. SPEET,
van diverse
Lijnwaden,
GLASWERK, ENGELSCH LEDER, 100 kisten beste CHINEESCHE THEE, 100 vaten AMERIKAANSCH MEEL, 200 kelders GENEVER, en een menigte andere goederen.
Ten Elf uur eene aanzienlijke Partij JUWEELEN en GOUDWERKEN zonder Reserve. (508)

Vendutie

Donderdag den 28ste Februarij,
ten huize van den Heer
RINCHON,
wegens vertrek, in de Gang-Patjenongan,
door
J. SPEET.
Van WAGENS, PAARDEN, HUISMEUBELEN, GLAS- en AARDEWERK, Nieuwe Rotting MATTEN, enz. (507)

Executoriale Verkoop.

In den loop der volgende week, plaats en datum nader te annonceren:
1o. ten behoeve van den houder der *Eerste Hypotheek*, van een **HUIS** en **ERF** op *Kramat*, verponding No. 7585.
2o. ten behoeve van den houder der *Tweede Hypotheek*, van een **HUIS** en **ERF** op het *Koningsplein*, verponding No. 8526.
Een en ander toebehoorende aan den Heer G. H. B. L. RUDOLPH.
Batavia, den 16den Februarij 1861. (483)

Let Wel!

De ondergeteekende noodigt den steller en inzender der Advertentie Sub. No. 553 en 483 voorkomende in het Bataviasch Handelsblad en den Java-Bode van ll. Zaturdag dd. 16 Februarij 1861, waarbij de publieke verkoop van twee aan den ondergeteekende toebehoorende huizen wordt aangekondigd, uit, zijn naam bekend te maken, ten einde de ondergeteekende in staat zij de ware toedragt der zaak aan het publiek bloot te leggen.
G. H. B. L. RUDOLPH.
BATAVIA, den 20 Februarij 1861. (504)

PUBLIEKE VERHUUR.

Donderdag, den [illegible] Maart e. k.
des ochtends ten 11 ure,
zullen ten kantore van den Ondergeteekende,
voor den tijd van ZES jaren,
Eenen aanvang zullende nemen met primo Januarij 1862, in het openbaar worden verhuurd:
de landen
Djengot Pasilian, Tjakong en Ngengatti,
gelegen in het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia.
De voorwaarden van verhuur, liggen ter inzage ten kantore van den ondergeteekende, bij wien tevens informatiën betreffende de te verhuren landen te bekomen zijn.
De tijd. Waarn. Notaris,
(477) HEIJLIGER.
BATAVIA, 16 Februarij 1861.

In het laatst dezer maand zullen de ondergeteekenden in VENDUTIE à tout prix verkoopen:
12 St. Lyonsche ZIJDE, fraaije dessins voor Dameskleeden.
25 kisten Japansche Streodozen
25 " " Mandjes.
bijzonder geschikt voor Cadeaux naar Nederland.
Wijders tot sluiting van Rekening:
50/2 kisten Manilla Sigaren no. 2
eenige Rollen beschilderd METAALGAAS voor CHASSINETTEN.
(551) GEBRS. ROSELJE en Co.

Vrijdag den 1sten Maart
zal
J. SPEET,
Vendutie houden te Poeloe-Gadong,
1 Buffel kraal, Afbraak, Padie Molen
Buffels, Paarden,
en hetgeen, verder zal worden ten voorschijn gebragt. (528)

Verkoop van een Schip.

Op eenen nader te bepalen dag in het laatst van Februarij 1861,
zal door
D. D. VAN BOECKHOLTZ
publiek worden verkocht:
Het Nederlandsche Schip
PRINS FREDERIK der NEDERLANDEN
gevoerd geweest
door Kapitein C. G. DE WITT,
groot 650 gemeten Tonnen met een Compleeten *Inventaris*, *Sloepen*, enz.
De Romp van bovengenoemd Schip zoo als die ter Reede is liggende en de Inventaris, te bezigtigen in het Pakhuis van den Chinees TAN BINDJANG, zullen ieder afzonderlijk verkocht worden.
Nadere informatiën te bekomen bij
de Agenten,
SCHIMMELPENNINCK & Co., te Soerabaija en
HAAGER & SCHUURMAN, te Batavia. (52[illegible])

Veiling van

JAPANSCHE ZIJDE.
Op een nader te bepalen dag in de eerste helft der maand Maart 1861, zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen:
EEN GROOT ASSORTIMENT FRAAIJE
JAPANSCHE ZIJDE
(imitatie fransch,)
Zoo als nimmer te voren alhier werd aangebragt.
Waaronder:
Gebrocheerde ZIJDE, Groote en Kleine RUITEN, Gestreepte en Effen ZIJDE, alles van [illegible] lengte en breedte. (16 en 32 ellen × ¾ en 1 el.) zoomede:
30 ECHTE KEIZERLIJKE KABAALJEN.
(526) JOHN PRYCE & Co.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

Repetitie

van

MENDELSOHN'S LOBGESANG,

op Woensdag den 20 Februarij 1861,
des avonds ten 8 ure, in het
Lokaal van den Schouwburg.

Namens de Directie:
(489) C. VRIESENDORP,
Secretaris.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

De aangekondigde receptie in den 3den graad is *UITGESTELD* tot Donderdag den 27sten dezer.

De 1ste Secretaris,
(505) J. P. LOURAN.

MAÇONNIEKE SOCIETEIT.

VERGADERING,
Donderdag den 21 Februarij 1861,
des avonds ten 8 ure.

De Secretaris.
(518) J. FAES,

Maatschappij van Toonkunst.

VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT

toegankelijk voor Heeren Leden en hunne Dames,
Op Vrijdag den 22 Februarij 1861, des avonds ten 8 ure, in het
lokaal van den SCHOUWBURG.

Namens de Directie,
C. VRIESENDORP,
(529) *Secretaris.*

DE KOFFIJKAMER

naast den ***Schouwburg,*** zal van af Dingsdag aanstaande. steeds geopend en ingerigt zijn tot een

KOFFIJHUIS,

en is voorzien van een goed loopend
BILLARD. (472)

WAGENVERHUURDERIJ

Op Bazaar Baroe,
van **HEINEMANN.**

Bij voortduring buitengewone
MOOIJE TOERWAGENS
te huur à *f* 5,—.
Wagens en Paarden voor plaatsen in de Ommelanden.
Tevens ABONNEMENTEN à *f* **90,**— per maand voor de stad, wordende alsdan een Wagen verstrekt voor 4 personen. (451)

Ontvangen

bij de Ondergeteekenden
per ELECTRA,
VIER KEURIG NET BEWERKTE

PIANINO'S,

uit de gunstig bekende fabriek van de Heeren
J. A. Kupers & zoon te *Amsterdam.*
Overtuigd dat deze Pianino's zoowel in Soliditeit, helderheid van toon, als sierlijkheid, met de beste buitenlandsche fabriekaten kunnen wedijveren, terwijl zij door mindere kostbaarheid boven deze te prefareeren zijn, bevelen wij dezelve speciaal ter bezigtiging voor kunstkenners en liefhebbers van Muziek aan
(466) HAAGER & SCHUURMAN.

In Commissie ontvangen:
Eene Solide gewerkte

D FLUIT met H Voet,

met echt Zilveren Kleppen en Montour,
verkrijgbaar voor *f* **100.**
Bij
(475) L. KUIJK, Batavia.

MANILLA CIGAREN,

(alle bekende soorten)
ende *„Isabella,"* de *„Christiaan"* ende *„Honingbij."*
Bij
(500) ABEELEN, DENNISON & Co.

Op nieuw ontvangen:

AALBESSEN-GENEVER

van **H. D. SPIJKER, KOLFF & Co.**
AALBESSENSAP.
STALKETTINGEN.
(485) VAN WALCHREN & VAN DORP.

De Ondergeteekenden hebben wederom Ontvangen:
Een factuur

ENGELSCHE

Hang-, Tafel- en Kroonlampen,

Fraaije ronde Tapijten en Tafel-Kleeden, Toilet Spiegels van verschillende grootte,
Ook:
ENGELSCHE BERDIE- EN WAGENTUIGEN,
(*pleet en koper,*)

Leidsels,

RACE, gestikte en ordinaire ENGELSCHE ZADELS, KAP- en PATENT LEDER, IJZEREN GELDKISTEN, HAGEL.
ALLSOPP BIER in kruiken en flesschen,
van *F. Friend* en op fust,
PORTER van *Barclay, Perleins & Co.*.
Voorts zeer fijne

PORTWIJN EN MADEIRA,

ENGELSCHE ZALM,
Oxtail en Mock Turtle Soep, Carrots, geassorteerde Saucen. Mixed en Piccalilly Zuur, geassorteerde en Raspberry Jams. 1 en 2 pd., Mosterd. Castor Olie, Wiltshire Kaas in blik, Huntley en Palmer's Beschuit. als Mixed, Pic- Nic, Queens, Captains, Soda, enz., enz.
Bij
(414) ABEELEN, DENNISON & Co.

Het

MAGAZIJN VAN PIANO'S

van

DUBRAY & Co.,

Gang Patjenongang,
is ruim voorzien van eene groote verscheidenheid uitmuntende Piano's in verschillend model, uit de Parijsche fabrieken, expresselijk voor het Indisch klimaat vervaardigd.
Hiervan geven zij een ernstig gemeenden waarborg, en tevens de verzekering, dat zij, indien er, uithoofde van gemis aan soliditeit, het een of ander gebrek aan deze Piano's mogt ontstaan, bereid zijn, die tegen andere te verwisselen.
Piano's in Ruil en te Huur.
Stemmen van Piano's. Abonnements-prijs *f* 25.— per kwartaal. Reperatie van allerlei soorten van instrumenten.
Muziek, Instrumenten, Snaren,
en eindelijk:

ONDERSCHEIDENE ORGELS.

(520)

Echt Allsop's India

PALE-ALE,

hier getapt, goed belegen en van uitmuntende kwaliteit,
bij
(533) WINSSER, DE LANGE & Co.

EAU DE COLOGNE

de F. Maria Farina, No. 4711,
à Cologne.
Les contrefaçons de mon EAU DE COLOGNE, m'engagent à prévenir le public, que le seul et unique dépôt de mon Fabricat, se trouve pour le ***Java,*** chez Messieurs
HAAGER & SCHUURMAN,
à Batavia,
à la quelle maison on peut s'adresser avec la même confiance qu'à moi-même.

F. MARIA FARINA.
No. 4711.
Cologne, le 20 Août 1860. (465)

Wederom Ontvangen
een partijtje eenvoudige, nette

Fantasie Sabels.

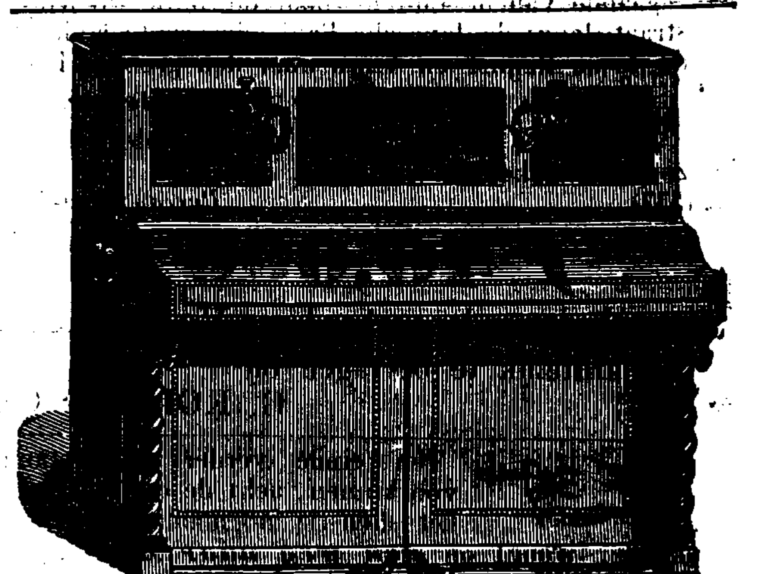
L. KUIJK,
(476) ***Passementwerker. — Batavia.***

H. VAN RIET EN CO.

op Noordwijk,
hebben met de laatstgekomene schepen
JOHANNES LODEWIJK en TRITON,
ontvangen:
EXTRA fijne, Blaauwe, Zwarte, Donker Bruine en Groene-**Lakens.**
Zwart en Blaauw **Satin de Laine** en **Tricots;** voor Pantalons.
Zwart **Zijde** en Gekleurde **Vestenstof.**
Gekleurde **Cachimire** en **Piqués,** voor Vesten.
Zwaar Russisch **Linnen,** Engelsch **Leder** en fijn Indisch **Keper.**
Leijdsch Polimiet **Grein,** voor Mantels.
Fijne Fransche en Engelsche **Hemden.**
Boordjes, zwarte en gekleurde **Dassen.**
Zwarte **Zijde** en Gibus-**Hoeden.**
Elegante-**Castore** en Strooije-**Hoeden.**
Zijde- en fijne Fil d'ecosse-**Handschoenen, Zakdoeken** en **Sokken.**
Verder een Prachtig Factuur GOUDWERKEN. als:
Fantaizie- en **Model-Fourragères** voor Majoors Kapiteins en Luitenants.
Koppel garnituren verguld en **verzilverd.**
Afschroef-sporen verguld en Berlin-zilver.
Goud en Zilver **Effen-Galon** in diverse breedtens.
Groot- en Klein-**Tenue dragons** voor Kapiteins en Luitenants.
Fijn vergulde en verzilverde **Uniform en Rokknoopen** en een prachtig partijtje

TURKSCHE SABELS,

met echt zilver gevest en ketting. (482)

F. BERDEN & C.ie
FAB. DE PIANOS
A BRUXELLES
Per *Jannetje,* kapt. Lupcke,
op nieuw ontvangen:

4 PRACHTIGE PIANINOS,

uit bovengenoemde Fabriek
(501) CASSALETTE & Co.

Op nieuw ontvangen:
Een Factuur Keurig en net bewerkt

Hollandsch Zilverwerk,

als:
PRESENTEER TROMMELLJES met Blaadje, KRISTALLEN SUIKERPOTTEN met Lepeltjes, BROODMAND, THEE-GARNITUREN in Doosjes, SIGAREN-STEL, KINDER-LEPELS en VORKEN, ZAK-FLACONS met gouden Stoppen, KORALEN VESTEN- en Dames KNOOPJES, COLLIERS en OORKNOPPEN, alsmede Prachtige WAAIJERS.
Bij
J. OLISLAGER,
(478) ***Juwelier. — Rijswijk.***

Heden Ontvangen:

ECHT

Valkenbier op flesschen

van
VAN VOLLENHOVEN & Co.
te Amsterdam, bij
(484) WINSSER, DE LANGE & Co.

Afvoer van Producten

langs de

SOLO-RIVIER.

Voortdurend zijn bij den ondergeteekende verkrijgbaar Praauwen van 10, 15 en 20 Koijangs tegen de volgende betaling:
50 Koyangs of meer in eens af- voer tot 10 Maart geschieden voor *f* 1.— per pikol, van Ngawie naar Soerabaija per pikol *f* 0.80.
TABAK en INDIGO wordt berekend naar de ruimte die dezelve inneemt.

C. C. CRAMERS.
Ngawie, 10 Februarij 1861. (490)

CABINETS-WEIN

van het zoo gunstig bekende merk CARTE BLANCHE van *Georg Wetterhahn* in Mainz, op nieuw ontvangen bij
(532) WINSSER, DE LANGE EN Co.

Goed belegen, hier getapt

ECHT BAIERSCH BIER

van

F. Ehmann te Kitzingen,

verkrijgbaar bij
(534) WINSSER, DE LANGE & Co.

De Heer

W. K. A. O. SUTHERLAND,

heeft van af heden mijne

GENERALE PROCURATIE.

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 14 Februarij 1861. (454)

De Ondergeteekenden hebben op gister eenen **belangrijken ongeteekenden brief** ontvangen, gedateerd SOLO 14 dezer.

(516) ZAKARA & AUDINEAU.

BATAVIA, 20 Februarij 1860.

VERLOREN

gaande van de Buiten- naar de Binnennieuwpoortstraat, langs de Javasche Bank, de groote rivier langs de firma Reijnst en Vinju naar den grooten Boom,

Een briefjes van f 10.— ieder.

De eerlijke vinder wordt verzocht dezelve te bezorgen aan het

(537) *Bureau Java-Bode.*

---

f 40,000,—

aangeboden onder verband van **Vastigheden.**

Schriftelijk te bevragen bij

(494) G. KOLFF & Co.

Ten einde verder misverstand te voorkomen, acht de ondergeteekende het dienstig nogmaals op te geven, dat hij woont op ***den weg naar Menting,*** het *vijfde* huis van den hoek van Parapatan, naast den Heer Bauss.

G. J. VAN THIENEN

(496) *Praktiserend Geneesheer.*

Op eene kostschool voor meisjes uit den beschaafden stand, wordt gevraagd **eene ASSISTENTE,** *liefst* Fransche of Zwitsersche.

Voorwaarden zeer aannemelijk.

Adres: brieven franco, bureau van den Java-Bode. Letter A. (470)

Bij eene familie in de binnenlanden van Java wordt gevraagd

EEN GOUVERNEUR,

voor de opleiding van een paar kinderen.

Hierop reflecterenden gelieve men zich met franco brieven onder Lt. V. D. te wenden aan Uitgever dezer, met opgaaf der vakken waarin onderwijs kan worden gegeven en van het verlangde Salaris. (455)

Wordt gevraagd:

Een Woonhuis,

in den omtrek van *Rijswijk, Molenvliet* of *Koningsplein.* Huurprijs p. m. *f* 200.—

Adres G. KOLFF & CO.

(521.)

Te koop:

Wegens vertrek:

Op voordeelige voorwaarden het aangenaam gelegen **Huis** op **Molenvliet,** bewoond door den Heer **L. Bras.**

Informatiën bij

(502) CASSALETTE & Co.

TE HUUR

Met primo Maart, het pakhuis thans geoccupeerd door den Heer A. Bedier, tegenover het Stadhuis.

Adres

(536) GASPER & Co.

Te Huur:

Twee ledige Erven,

op het land MENTING,

zeer geschikt voor eene STEEN- en PANNENBAKKERIJ.

Adres

den Eigenaar op het land Menting.

(488)

TE HUUR EEN HUIS

in de Gang Katapang, laatst bewoond door den Heer C. Winter.

Te bevragen bij

(495) J. PEREIRA.

Heeren
SUIKERFABRIKANTEN

worden indachtig gemaakt op de

Pedattie Assen met Bussen,

door de Ondergeteekenden geïmporteerd wordende, uitmuntende door doelmatigheid, zuivere afwerking en billijken prijs. Dezelve zijn verkrijgbaar:

te ***Samarang*** bij de Heeren DORREPAAL & Co.,

te ***Soerabaija*** en ***Passaroeang***

bij de Heeren SCHIMMELPENNINCK & Co.,

te ***Cheribon*** { bij de Heeren ARNOLD BIK & Co. en den Heer A. A. BUZETTE en

te ***Batavia*** bij

(464) HAAGER & SCHUURMAN.

OOST-INDISCHE
ZEE- & BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Algemeene Vergadering van Deelhebbers, ten kantore der Maatschappij op Maandag den 28 Februarij e. k., des middags ten 12 ure, ter Verificatie der Boeken en Balans, afgesloten onder ultimo December 1860.

De Directeuren,
G. SUERMONDT,
(490) A. R. J. CRAMERUS.

Paul van Vlissingen & Dudok van Heel en Van Vlissingen, van Heel & Derosne, Cail & Co.,

Amsterdam.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabrikanten hebben thans ten verkoop ontvangen:

Eene Compleete Installatie

met **8 Centrifuges** met vertikaal **Stoomwerktuig** van 10 p. kr. en Stoomketel van 16 p. kr. hooge drukking.

EENE COMPLEETE INSTALLATIE

met **4 Centrifuges** met horizontaal **Stoomwerktuig** van 8 p. kr. en Stoomketel van 16 p. kr. hooge drukking.

EENE STOOMMACHINE

van 16 p. kr, met ketel van 20 p. k., hooge drukking, benevens de overbrengende beweging voor een Suikermolen.

EENE STOOMMACHINE

van 6 p. kr. met ketel van 10 p. k., liggende te **Cheribon,** met overbrengende beweging.

DRIE COMPLEETE

DISTILLEER-TOESTELLEN,

ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000, en een voor 12000 litres, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Vijf Suiker-, Breek- of Crushmolens,

ook zeer geschikt voor het fijnmalen van Oliekoeken.

Cylinder-Papmolens, Pedattie-Assen en Bussen, enz.

Zij verwachten nog om uiterlijk in Februarij uit Holland te worden afgescheept

EENE SUIKERMOLEN

met Cylinder van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven.

Tevens is nog in confectie:

Twee compleete Vacuum-Installatien,

ieder met **twee pannen** van 7 Eng. voeten diameter.

Nadere opgaven en teekeningen van **alle** bovenstaande machinerien verkrijgbaar bij

(513) DÜMMLER EN Co.

DE ZALF VAN HOLLOWAY.

Zeere-hoofden, dauwworm, zinkings en aanhoudende ongesteldheden voornamelijk bij kindren worden onfeilbaar genezen, door het gebruik van dit heelend middel.

De moeders der huisgezinnen moeten voortdurend van deze zalf voorzien zijn, om er in geval van nood gebruik van te maken.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
„ Bandjermasin	„	M. S. Cheniman.
„ Soerakarta	„	W. Veldman.
„ Djocjocarta	„	Buijn & Co.
„ Salatiga	„	F. Knithoffer.
„ Tagal	„	Wed. Dort.
„ Cheribon	„	W. Galistan.
„ Cheribon	„	M. Blok en Co.
„ Samarang	„	H. L. Lion en Co.

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman en Co. (456)

SOERABAIJASCHE
ZEE-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ,

De ondergeteekenden, agenten van voornoemde maatschappij, verklaren zich bereid tot het aannemen van verzekeringen met inbegrip der risico van **MOLEST.**

DÜMMLER & Co.

Batavia, 16 Februarij 1861. (517)

En Souscription chez

H. M. VAN DORP, à *Batavia.*

PARIS NOUVEAU ILLUSTRÉ

format de l'ILLUSTRATION.

Le 1e. numero a paru.

(469)

BERIGT.

Ten gevolge der eerste Dijkbreuken in de ***Bommelerwaard*** en de gestremde Post communicatie is het nummer van

DE INDIER,

met de laatste Mail **NIET** aangebragt.

Onze Abonnenten

op **MAIL-PERIODIEKEN** gelieve het niet ontvangen hunner Paketten aan dezelfde hierboven vermelde oorzaak toe te schrijven, en het ontbrekende per aanstaande Mail te verwachten.

G. KOLFF & Co.

BATAVIA, 20 Februarij 1861. (522)

TIJDSCHRIFT
„HET REGT IN NEDERLANDSCH-INDIE."

Bij den ondergeteekende zijn, op franco-aanvrage nog verkrijgbaar eenige exemplaren van de 5de, 6de, 7de en 8ste Jaargangen, tegen den verminderden prijs van *f* 10.— per Jaargang, à contant.

(515) W. OGILVIE.

Ieder, die wat te vorderen heeft van, of verschuldigd mogt zijn aan nu wijlen Mr. L. J. J. VERENET, in leven Oudgaand Regter in de 1ste Afdeeling, gelieve hiervan uiterlijk binnen ééne maand opgave te doen aan

Mr. TH. SCHUURMAN, JOHZN.,
naast het sterfhuis op Kramat.

Batavia, 15 Februarij 1861. (46..)

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 8den en 17den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den en 22sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA

naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 1[illegible]den.
naar BAWEAN en BANJERMASING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

W. CORES DE VRIES, { te *Batavia* en te *Soerabaija.*

(491) B. KOPERSMIT & Co. te *Samarang.*

Het Stoomschip

KONINGIN DER NEDERLANDEN

vertrekt op den 3den Maart

Naar Samarang en Soerabaija.

Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van

MACLAINE, WATSON & Co.,
Directeuren der N. I. St. Maats.

(512)

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 20 Februarij 1861, N°. 15.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Donderdag den 21sten Februarij 1861, des morgens te negen uren, aan het gouvernements hotel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den ADJUDANT VAN DIENST.

BUITENZORG, den 8sten Februarij 1861.

De Majoor-Adjudant,
R. F. DE SEIJFF.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, wegens ziekte, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewone deurwaarder bij den raad van justitie te Samarang, P. J. Neijhoff.

Eervol, uit hunne betrekking, de adsistent bij de koffij-kultuur D. Ples en A. H. Servatius.

Benoemd:

Tot advokaat en prokureur bij het hoog geregtshof van Nederlandsch-Indie, mr. L. J. H. Bouman.

Tot gewonen deurwaarder bij den raad van justitie te Samarang, de 1ste klerk, tevens buitengewoon substituut-griffier bij dien raad, C. Rader.

Gesteld:

Ter beschikking van den direkteur der kultures, de ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie E. D. Levijssohn Norman.

Ter beschikking van den direkteur der kultures, de benoemde ambtenaar der tweede klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie F. L. Wattendorff.

Ter beschikking van den direkteur der kultures, de ambtenaren D. Ples en A. H. Servatius.

Magtiging verleend:

Tot de uitreiking aan C. H. W. Gregorovius, eene akte van toelating tot het uitoefenen der artsenijmengkundige praktijk te Soerabaija.

Goedgekeurd:

dat door den Direkteur der Kultures,
BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES.

Is geplaatst:

In de residentie Soerabaija, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde ambtenaar ter zijner beschikking D. F. W. Lucassen.

Zijn overgeplaatst:

Uit de residentie Preanger Regentschappen, naar de residentie Rembang, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der derde klasse W. A. Keuchenius.

Uit de residentie Rembang, naar de residentie Preanger Regentschappen, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der tweede klasse J. F. Haase.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Donderdag den 21sten dezer zullen postpakketten worden gesloten voor

Bandjermassing,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's middags 5 uren, in de stad tot 4 uren.

Op Vrijdag den 22sten dezer zullen postpakketten worden gesloten voor

Padang en Benkoelen,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's middags 5 uren, in de stad tot 4 uren.

De direkteur der middelen en domeinen herinnert bij deze, dat de belasting op paarden en rijtuigen over het loopende jaar, moet worden voldaan vóór ultimo Maart aanstaande, - zullende tot ontvangst dezer belasting, voor zoo veel betreft de residentie Batavia, gedurende die maand, zon- en feestdagen uitgezonderd, worden gevaceerd op de volgende plaatsen.

I. Voor de Stad en voorsteden, ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden.
II. Voor het Zuider-kwartier der Ommelanden, op Meester-Cornelis, door den assistent-resident van het Zuider-en Ooster-kwartier der Ommelanden.
III. Voor het Ooster-kwartier, door den schout te Bekassi en,
IV. Voor het Wester-kwartier, door den assistent-resident te Tangerang.

Veiling van Sapanhout.

De direkteur der produkten en civiele magazijnen maakt bekend, dat in den loop der volgende maand door den resident van Batavia, op een nader door hem te bepalen dag, te dier plaatse in het openbaar zal worden geveild eene hoeveelheid van

3300 pikols Sapanhout.

afkomstig van Bima, Dompoe en Soembawa.

De voorwaarden van verkoop liggen voor belanghebbenden ter inzage op de residentie-bureaux te Batavia, Samarang en Soerabaija.

De ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats-afdeeling maakt bij deze bekend, dat ten gevolge van te doene reparatien aan de brug, gelegen over het huis bewoond door den heer Munder, bij het Fort Erf-Prins, van af den 18den dezer, voor passage van rijtuigen gesloten is.

Daartoe gemagtigd, maakt de resident van Samarang, in opvolging van artikel 4, § 6, van het koninklijk besluit dd. 3 Julij 1856 (staatsblad no. 61), bekend, dat het gouvernement het voornemen heeft, om eene uitgestrektheid van 80½ bouws gronden, gelegen in de afdeeling Selokaton, regentschap Kendal, bekend onder den naam van Tjoerook, aan de heeren L. J. en A. H. Heidenreich, op het daartoe door hen gedaan verzoek, bij kontrakt, voor een tijdvak van twintig jaren in huur aftestaan.

Aan belanghebbenden zal van af heden tot den 6den Mei e. k., dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, des ochtends tusschen 10 en 12 uur, de gelegenheid worden gegeven, om kennis te nemen van bovenbedoeld verzoek, zoomede van den meetbrief en de kaart van genoemd land, en zulks ten kantore van den adsistent-resident voor de komptabiliteit te Samarang.

De verhuring zal niet door middel van uitbesteding plaat vinden.

HUIS-KOLLEKTE.

Op Donderdag den 21sten Feb. om de west, binnen de stad, vijfde gedeelte, bevattende al de straten en grachten der stad, bewesten de Groote Rivier, de heer J. P. Louran; om de oost, binnen de stad, zesde gedeelte, bevattende al de straten en grachten der stad, beoosten de Groote Rivier, de heer S. J. van der Meulen.

Op Vrijdag den 22sten Feb. om de oost, buiten de stad, zevende gedeelte, bevattende Jakatra, Goenong-Sahari, de Gang Kamaijoran en de Gang Kadiman, de heer H. M. van Dorp.

Op Maandag den 25sten Feb. om de oost, buiten de stad, achtste gedeelte, bevattende Bazaar Baroe en Weltevreden, tot aan het Hospitaal en Pasar Senin, de heer G. J. C. Kolff; om de oost, buiten de stad, negende gedeelte, bevattende van de brug bij Kampong Bali, den weg naar Meester-Cornelis tot aan het land Matraman den heer C. de Waal.

Op Dingsdag den 26sten Feb. om de oost, buiten de stad, tiende gedeelte van af het land Mataraman tot aan Bidara Tjina, de heer mr. L. A. P. F. Buijn; om de oost, buiten de stad, elfde gedeelte, bevattende Bazar Senin, Parapattan, met den Gang Kwini en den Gang Mendjangan, tot aan het Koningsplein en het land Menting, de nieuwe weg achter het Koningsplein en Gang Kebon Siri, de heer mr. G. J. Keiser.

Het Kollegie van Diakenen der Evangelische Gemeente te Batavia,
D. L. F. DE PAULIJ, Praeses.
Ter ordonnancie van hetzelve
G. R. C. Hageman, Scriba.

VENDUTIEN.

Donderdag 21 Februarij, voor het woonhuis van den heer Cilliar, door van Riet & ter Gouw.

en

Voor de toko van den heer Bedier, door van Slooten, Morgan & Co.

Vrijdag 22 Februarij, voor de toko van Gebrs. Veit.

en

Voor het kommissiehuis van Cassalette & Ce.

Maandag 25 Februarij, voor het woonhuis van den heer Oudart, door J. Speet.

en

Voor het kommissiehuis van van Riet & ter Gouw.

Dingsdag 26 Februarij, voor het woonhuis van den heer Souweine, door Cassalette & Co.

Woensdag 27 Februarij, voor het woonhuis van den heer Moesman, door van Slooten, Morgan & Co.

en

Voor het kommissiehuis van J. Speet.

Oproeping van Krediteuren.

In de Javasche Courant van Zaturdag jl. worden opgeroepen de debiteuren en krediteuren in den navolgenden boedel:

Door Mr. Th. Schuurman Johzn. te Batavia, van wijlen mr. L. J. J. Verenet.

Vertrekkende Personen.

H. J. Kempees. — R. Wijnen. — J. C. Staal.

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN 16 TOT 19 FEBRUARIJ.

MARINE HOTEL. Michielsen, van Samarang. — W. Doorn, van Amsterdam. — A. J. Spaan en Echtgenoot, van Idem. — L. H. J. d Aulnis, van Idem. — A. Lipjes, van Idem. — E. P. Vis, van de Reede. — J. H. Bart, van Idem. — Marinkelle, van Onrust. J. Hageman en Echtgnoot, van Palembang. — J. A. McLennan, van Idem. — Wolterbeek, van de Reede. — F. Gordon, van Pelembang. — Mr. M. E. A. Coster, van Soerabaija.

JAVA HOTEL C. M. Damberg, van de Kaap. — W. A. J. Kuller en Echtgenoot, van Singkawang. — W. Tengbergen, van Meester-Cornelis. — L C. C. Cock van Oijen, van Batavia. — J. Maurer, van Idem. — R. Wijnen en familie, van Telok-Betong.— Mejufvrouw Chevalier, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Tihon, van Weltevreden.— C. van Hengst, Echtgenoot en vijf kinderen, van Samarang.— Dr. W. Kraacke, van Idem.

HOTEL DES INDES. Acht officieren van de Marine.—Podesta, van Singapore. — Guijot en familie, van Padang. — Maclaine, van Singapore.

HOTEL WILLEM III. M. de Boer, van Meester Cornelis.— Jansen, van Idem. — Moltzer, van Idem. — Goldback, van Idem.— D. W. Muller, van Idem. — J. Maurer, van Idem. — Filet, van Idem. — van den Bergh, van Idem. — Kramer, van Idem. — van Rutschot, van Idem. — Kaakebeen, van Idem. — van der Meulen, van Idem. — Huijer, van Idem. — Stolp, van Idem. — Willems, van Idem. — Nix, van Idem.

BATAVIA.

In weerwil van de dreigende wolken, die eergisteren en gisterochtend reeds stroomen waters hadden uitgestort, en nog meer regen spelden, hadden velen zich gisteren namiddag naar het Waterlooplein begeven, om getuige te zijn van het »Volksfeest" (sic!). Tegenover het paleis had men toestellen voor de illuminatie gemaakt, en op het plein was een afgesloten ruimte, waar men kon gaan zitten om naar de muziek te luisteren, maar waarvan door niemand gebruik werd gemaakt. Wij zochten naar wat wij in onze eenvoudigheid tot de attributen van een volksfeest dachten te behooren, verschillende spelen, mastklimmen, zakkenloopen, en dergelijke aardigheden, gelijk men dat in Nederland ziet, — wij zochten »ende wij vonden niets." Nu moet het geheele volksfeest volgens het ontworpen plan bestaan hebben in hoornmuziek van zes tot acht uur en illuminatie, zietdaar alles. Men heeft wanhopige pogingen gedaan om de lichtjens te ontsteken, maar de westmoesson maakte dit door een hevige regenbui, die alle bezoekers hun heil in de vlugt deed zoeken, onmogelijk. Alzoo geschiedde het dat het volksfeest in 't water viel. Te middernacht heeft men naar men zegt nog geillumineerd.

Wie zich beter vermaakten dan de bezoekers van het Waterlooplein, waren de kinderen in het Armenhuis, het Djatti-gesticht, het Parapattan-weeshuis en de Christelijke Ambachtschool. Die werden feestelijk onthaald en hadden dol pret, meer pret dan iemand anders, of het moest zijn, dat een der bezoekers aan de menschlievendheid dacht, die deze armen, verwaarloosden en verlatenen huisvesting, opvoeding en onderwijs verschaft.

Naar men zegt is de illuminatie ondershands zonder konkurrentie aan iemand hier ter stede gegund voor de som van ƒ 3000. —, die ze weer uitbesteed heeft aan een inlander voor ƒ 1200. —, en er zoo een aardig winstjen aan heeft gehad. Op deze wijze zouden wij liever de oude partij in de Harmonie hebben gehouden, en de liefdadige gestichten had men daarom ook nog wel kunnen bedenken, iets wat algemeen toegejuicht is.

Men schijnt hier nog geen idee te hebben van een volksfeest, althans dat van gisteren geleek er in de verste verte niet na. Voor het volgend jaar hopen wij dat er iemand mee werd belast, die in Nederland wel eens een volksfeest heeft gezien en bijgewoond.

Wij maken onze stadgenooten, bij gelegenheid der dezer dagen plaats hebbende kollekte voor de armen der Evangelische gemeente alhier, opmerkzaam op den toestand der armenkas, die in de laatste vijf of zes jaren aanzienlijk achteruit is gegaan. De behoeften worden steeds grooter en de gaven blijven dezelfde of verminderen. Wij hopen, dat deze eenvoudige bekendstelling der zaak onze vermogende medeburgers tot ruime gaven moge n aansporen.

De berigten uit China en Japan met deze mail ontvangen, behelzen weinig bijzonders en komen op het volgende neer:

Het schiereiland Kowloon was door lord Elgin formeel in bezit genomen, in overeenstemming met de bepalingen van het laatste traktaat.

Generaal Sir Hope Grant is den 30sten Januarij te Hongkong aangekomen. Zeerooverij is er aan de orde van den dag. Geen dag gaat om, dat er geen klagten inkomen van vrijbuiterijen.

Te Peking was alles rustig. De keizer was nog te Zhe-Kol, was hij waarschijnlijk tot de lente zal blijven. De keizerin is in hare hoofdstad teruggekeerd, maar ziek, naar men zegt. De rebellen hielden zich aan de Gele rivier, ten zuiden van Shantang, op.

Te Tientsin is het vreemdenkwartier voltooid. Het beslaat een oppervlakte van 80 acres.

In Japan schijnen de zaken rustig te blijven. De heer Moss, zooals reeds vroeger gemeld is, veroordeeld tot een boete van £ 1000, verbanning uit Japan en drie maanden gevangenisstraf te Hongkong, is vrijgesproken wegens een fout in den vorm.

Men schrijft ons van *Muntok*, dd. 14 Februarij. Heden morgen omstreeks 7 uren ontdekte men brand in de steenkolen, welke in Augustus 1860 met het Ned. I. Schip *Naim Balgijer*, gezagvoerder Sech Achmat Bin Mohamad Baousir, alhier aangebragt en in een der tijdelijke loodsen zijn opgeslagen. Gelukkig was het bestuur vroegtijdig ter plaatse des onheils verschenen, van alle zijden snelde een groot aantal volk ter hulpe, waardoor het gelukt is binnen eenige uren der brand meester te worden. Daaraan heeft men dan ook te danken, dat een groot gedeelte van de steenkolen en de loods, benevens die der naastbij gelegene nog gespaard is gebleven. Dezen brand mag men als iets zeldzaams beschouwen, want Muntok heeft sedert 2 jaren dat ongeluk niet beleefd.

Celebes en Onderhoorigheden (Januarij). — De gezondheidstoestand was gunstig, en het weder ongewoon zacht: er viel zeer weinig regen.

In de afdeelingen Makasser, de Noorder- en Zuiderdistrikten werd voortgegaan met het bewerken en beplanten der padivelden; er was echter groot gebrek aan water.

In de afdeeling Bonthain was de padioogst zoo goed als afgeloopen.

In Boeloekomba ving men daarmede aan, doch het gewas had veel te lijden van ongedierte.

In de afdeeling Sandjay waren de djagong-aanplantingen bijna tot rijpheid gekomen, en beloofden een goeden oogst.

De handel was levendig. Van Java en elders waren aangekomen: 4 raschepen onder Nederl. vlag, 19 inlandsche vaartuigen. Van plaatsen binnen het Gouvernement: 9 inl. vaartuigen. Vertrokken naar Java en elders: 12 raschepen onder Nederl. vlag, 1 dito onder vreemde vlag en 113 inlandsche vaartuigen.

Naar verschillende kustplaatsen van het gouvernement waren 43 inlandsche vaartuigen vertrokken.

In de overige afdeelingen was de praauwvaart als volgt:

Zuiderdistrikten	6	ingeklaard	en	16	uitgeklaard.
Bonthain	50	do.	»	57	do.
Sandjay	60	do.	»	101	do.

Gouvernements-Landen. — Gedurende de maand December is een gedeelte van Reglement op het Pandelingschap van toepassing verklaard op de inheemsche bevolking.

Zuider-Distrikten. — In de maand December strandde eene groote Loewoesche handelspraauw op de kust van Glisong (nabij Makasser), en werd door de bevolking der kampongs Mangi, Kaloekoebodoo, Beroea, Popo en Mangindara beroofd, zonder dat de regent of andere hoofden zulks tegengingen, of daarvan aan het bestuur kennis gaven.

Na plaatselijk onderzoek, waren de regent en andere, zich in deze aan verregaand pligtverzuim schuldig gemaakt hebbende hoofden, naar Makasser ontboden, ernstig teregt gewezen, en bovendien gezamentlijk met de bewoners der betrokkene kampongs, onder bedreiging van tuchtiging gestraft, met de onverwijlde vergoeding der toegebragte en op ƒ 1500 geraamde schade. Deze som is betaald geworden en aan den anakoda der gestrande praauw uitgekeerd.

Leenroerige Landen (*Tanette.*) — Den 3den Januarij vertrok de ambtenaar Bakkers naar Tanette, ter uitvoering der zending hem in dat rijk en in Barroe opgedragen. Hij werd door de Leenvorstin met buitengewoon eerbewijs ontvangen.

Aan de grens werd hij opgewacht door acht ruiters, die hem tot geleide dienden. Op eenigen afstand der hoofdkampong, kwam de broeder der vorstin met de geheele hadat en alle hoofden en onderhoofden hem te gemoet. Aan den trap van het zoogenaamde gouvernementshuis werd hij tusschen in rijen geschaarde gewapende lieden door de vorstin-zelve en een stoet van voorname vrouwen ontvangen. Salutschoten werden gelost en de Hollandsche vlag wapperde voor de woning.

Ook de Leenmannen van Lalolang en Lipoekasi kwamen hem hunne hulde brengen. Hij heeft de opname van het land, waarmede een statistiek onderzoek gepaard gaat, onverwijld aangevangen en heeft die ongestoord kunnen voorzetten.

Bondgenootschappelijke Landen (*Wadjo*). — Volgens zijdelingsche berigten was de strijd tuschen de twee vijandige partijen in Wadjo onder aanvoering van Aroe Betteng en den Padjoeng Rongo gestaakt, en zoude eerstgenoemde daarbij met vele zijner mannen gesneuveld zijn, waarop de Wadjorezen gezamentlijk laatstgenoemden omsingeld en tot wapenstilstand zouden gedwongen hebben.

Aroe Padali was eerst in den loop van Januarij binnen Wadjo teruggekeerd.

De Aroe Matao bevond zich nog te Pare Pare.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 9 Februarij. Gedurende de afwezigheid, tot herstel van gezondheid van onzen geachten Resident, zal de leiding van het bestuur dezer residentie opgedragen worden aan den Heer D. J. Noordziek, inspekteur van Finantiën.

Soerabaija, 13 Februarij. Gisteren middag heeft zich aan de Willemskade, een zonderling geval voorgedaan. Een flankeur werd, terwijl hij op korvee eten overbragt, voor de woning van een Chinees, van wien hij met geweld arak vorderde, door de voorbijkomende patrouille gearresteerd en naar de Hoofdwacht gebragt, van waar hij een uur later trachtte te ontsnappen, hetgeen hem echter door de zich op straat bevindende inl. soldaten belet werd; hierdoor in het nauw gebragt besloot hij in de rivier te springen, dat hij echter zoo voorzigtig ten uitvoer bragt, dat er aan verdrinken geen denken viel. Na de naar hem zoekende soldaten een geruimen tijd noodeloos te hebben bezig gehouden, kwam hij weder onder een vervaarlijk lagchen zijner kameraden, *boven water*. (*Soer. Ct.*)

Soerabaija, 12 Februarij. Men schrijft ons van Ambarawa:

Sedert twee maanden is de alhier behoorende onderwijzer tot herstel van gezondheid verder naar de binnenlanden vertrokken, waardoor het onderwijs der schooljeugd is overgelaten aan een jongeling, hier geboren, die nog hoegenaamd geen schoolexamen voor eenigen rang heeft afgelegd. Men vreest dat, wanneer het onderwijs nog lang in dezen toestand blijft, zulks onvermijdelijk voor de schooljeugd nadeelig moet zijn.

— Zondag den 3den dezer hebben zich drie europ. soldaten, door verregaande dronkenschap opgewonden, niet ontzien in de dessa *Djamboe* met uitgetrokken kapmes op de bewoners inteloopen, zoo dat alles in rep en roer was; terwijl nadat alle die vlugten konden weg waren, die militairen hunne woede gekoeld hebben aan het huis van den Loerah, hetwelk aanmerkelijk beschadigd werd door het omkappen van stijlen enz. — Een dier militairen is later gearresteerd, en het is te hopen, dat ook de beide andere ontdekt worden en hun, tot afschrik van anderen eene exemplare straf en schadevergoeding worde opgelegd.

— Den 5den dezer 's namiddags tegen 4 uren beroofde de europ. flankeur H. van het 4e bataill., op post staande voor het militaire huis van arrest, door een geweerschot zich van het leven. (*Oost-post.*)

Pasoeroean, 13 Februarij. Op de hoogte van Ratji Regentschap *Bangil*, is door den Heer *H. F. Bertels* komende van *Soerabaija*, uit eene zinkende praauw gered, in zijne praauw overgenomen en herwaarts overgebragt, zeven inlandsche vrouwen en een man, die voor de vischvangst naar zee waren uitgegaan.

(*Pas. N. en Adv bl.*)

AANKOMST DER MAIL.

Uit de Mailberigten, gisteren ochtend per stoomboot *Palembang*, kapitein H. Kramer, aangebragt, deelen wij het volgende mede.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 7 Januarij. Sedert de laatste 14 dagen heeft de staat van zaken in Italie weinig verandering ondergaan. Gaëta wordt nog altijd bij afwisseling hevig gebombardeerd en koning Frans wil van geen overgave hooren, terwijl men met zekerheid nog niet weet, of en wanneer de Fransche interventie zal ophouden. De meest tegenstrijdige berigten zijn ten dien aanzien in omloop. Zoo wordt b. v. van eene zijde gemeld, dat lord John Russell zich tot de Fransche regering heeft gewend, met het doel om hare verdere inzigten ten aanzien der interventie te weten te komen en als reden daarvoor te hebben opgegeven, dat Engeland bij de opening van het parlement gaarne het einde dier interventie zou aankondigen, bij gebreke waarvan de regering in de troonrede moeijelijk van eene volledige overeenstemming tusschen Frankrijk en Engeland kan gewagen, maar dit punt stilzwijgend moest voorbijgaan, iets hetgeen een minder goeden indruk zou maken.

De Fransche regering moet hierop geantwoord hebben, dat het Engelsche kabinet moeijelijk van die volledige overeenstemming in de troonrede spreken kan, vermits er inderdaad tusschen beide gouvernementen, ten aanzien van de Italiaansche aangelegenheden, verschil van inzigten bestaat. Engeland toch wil de eenheid van Italie; Frankrijk daarentegen blijft het plan van een Italiaanschen bond toegedaan. Daar, zoo wordt verder gemeld, keizer Napoleon evenwel er prijs op stelt de banden tusschen Frankrijk en Engeland nauwer toe te halen, zoo heeft hij, ten opzigte van de interventie te Gaëta, in zooverre toegegeven, dat de vice-admiraal le Barbier de Tinan vóór de bijeenkomst van het Parlement bevel tot vertrek ontvangen en koning Frans drie weken vooraf daarvan kennis bekomen zal.

Indien men op den toon van sommige organen der ministeriële pers te Parijs mag afgaan, dan moet men inderdaad geneigd zijn, aan het spoedige ophouden dier interventie te gelooven. De *Patrie* behelsde eener dagen nog een artikel, waarin het blad het gevoelen bespreekt, dat het voor Frans II tijd is gehoor te geven aan de stem der wijsheid en der menschelijkheid, die hem gebiedt de vesting over te geven.

Indien het Fransche eskader — zoo redeneert het blad — tot dusverre medegewerkt heeft, om den wederstand van Gaëta te verlengen, dan is dit geschied, omdat de keizer aan de bevolking tijd wilde geven om alles rijpelijk te overwegen. De vrienden der dynastie beweerden, dat de tegenwoordigheid des konings op een of ander punt van het koningrijk, voldoende zou wezen, om zijne onderdanen tot hem terug te brengen. De ondervinding heeft bewezen, dat dit eene loutere illusie was. De *Patrie* erkent dientengevolge, dat de beweegredenen, waarom de admiraal Le Barbier de Tinan Gaëta van de zeezijde beschermde, niet meer bestaan en dat het tijd is een tegenstand op te geven, die van nu af slechts eene dwaasheid zou zijn.

Gaat men daarentegen met andere berigten te rade, dan moet men gelooven, dat de Fransche regering er nog niet aan denkt, vooreerst de interventie te doen eindigen. De drie Noordsche mogendheden hebben, naar men met zekerheid verneemt, bij keizer Napoleon op de voortduring zijner bescherming aangedrongen, en als gevolg daarvan moet naar Toulon reeds bevel gezonden zijn, om het Fransche eskader voor Gaeta op nieuw van levensmiddelen voor eene maand te voorzien.

Zoo als men ziet, ontbreekt het niet aan tegenstrijdige berigten en laat keizer Napoleon, ten aanzien van zijn gedrag, veel gissen. Dit trouwens ligt in zijne staatkunde, welke er op uit is om aan de gebeurtenissen, naarmate harer ontwikkeling, door een plotselinge wending of stap, onverwachts eene ontknooping te geven. De toekomst zal dus opheldering moeten aanbrengen.

Het is ligt te begrijpen, dat uit dien onzekeren toestand vele moeijelijkheden voor de Sardinische regering voortspruiten. Zoo lang toch Gaeta niet veroverd is, kan aan eene volledige reorganisatie van het nieuwe Italiaansche koningrijk kwalijk gedacht worden, en wat meer zegt, de verschillende partijen hebben in dien tusschentijd ruim spel. De reaktionaire aan de eene en de Garibaldiaansche aan de andere zijde, maken het inderdaad der regering van koning Victor Emanuel hier en daar moeijelijk genoeg. Zoo hebben de aanhangers van den Bourbonschen koning voor eenige dagen eene proklamatie in de straten van Napels, voorzien van het zegel der koninklijke sekretarie te Gaeta, aangeplakt, waarin aan de Napolitanen de meest mogelijke vrijheden en eene algemeene amnestie wordt toegezegd, terwijl hij tevens zijne spoedige terugkomst in de hoofdstad aankondigt. De proklamatie heeft wel is waar zoo weinig indruk gemaakt en de autoriteiten hebben haar zoo onschadelijk geacht, dat zij het niet der moeite waardig achtten, haar te doen afscheuren; maar dit neemt niet weg, dat de partij van koning Frans in dergelijke manifestatien aanleiding vindt, om zich elders in beweging te stellen en de handelingen der regering te verlammen, terwijl graaf Trapani in de Abruzzen eene reaktionaire beweging heeft georganiseerd en met dat doel eene proklamatie heeft afgekondigd.

Wat nu de Garibaldiaansche partij aangaat, men kent haar streven; de volledige vrijmaking van Italie, tegen het voorjaar te beginnen met de bevrijding van Venetie. Die partij wint steeds aan sterkte en het gevoelen is, dat koning Victor Emanuel moeijelijk aan die beweging zal kunnen weerstand bieden.

Eene andere partij, de Mazzinistische, heeft zich bij de Garibaldiaansche aangesloten. Beiden toch willen hetzelfde doel: de eenheid van Italie en ook dezelfde middelen, de oorlog. In het wezen de zaak is er echter verschil tusschen beide. Aan de gehechtheid der Garibaldiaansche partij jegens koning Victor Emanuel twijfelt niemand, doch wel aan die der Mazzinistische partij. De gegrondheid van dien twijfel blijkt op nieuw uit een voor eenige dagen door haar bekend gemaakt programma. Onbewimpeld wordt daarin de gedragslijn uiteengezet, die deze mannen denken te volgen. Zij beloven koning Victor Emanuel alle mogelijke ondersteunning, doch alleen op voorwaarde, dat hij naar de eenheid van Italie streeft en die verdedigt, en dus zoowel Rome als Venetie aan Italie tracht toe te voegen. In dit geval zullen zij vergeten, dat zij aanvankelijk voor de republick sympathiseerden. Doch voldoet hij niet aan de door hen gestelde voorwaarde, dan zijn zij bereid het werk aan te vatten, dat de monarchie behoorde op zich te nemen. Met dat doel voor oogen, wordt in het programma aan de volgelingen der partij de raad gegeven, om zich van stelselmatige oppositie jegens de Sardinische regering te onthouden; maar elke harer daden nauwkeurig na te gaan en datgene in haar goed te keuren, wat slechts strekken kan tot bevordering van Italie's eenheid. Voorts stelt de partij zich ten doel om door alle middelen de nationale zaak bij de bevolking levendig te houden en vrijwilligers aan te werven voor den aanstaanden veldtogt onder Garibaldi, onophoudelijk de leus te doen hooren: *Venetie en Rome*, adressen in het leven te roepen tot vertrek der Fransche troepen te Rome, en den koning te bedreigen te zullen handelen, indien hij stil zit. Want, zoo wordt in het programma gezegd, de partij moet zich sterk maken tot het volgen van een anderen weg (de republiek), indien het mogt blijken, dat de weg, die thans gevolgd wordt (de monarchie) niet tot het beoogde doel leidt. Ten slotte dient dat het programma den raad geeft, eene uitgebreide maatschappij te vormen en vooral onder de soldaten en werklieden rekruten te werven, en voorts voor hare leden, naar gelang van ieders middelen, eene maandelijksche bijdrage van 25 c. of van 1 franc verpligtend te stellen. Op die wijze zal men in het bezit komen van manschappen en geld, de twee noodzakelijke elementen tot het voeren van oorlog.

De ministerieele *Opinione* van Turin heeft zich gehaast dit programma onmiddelijk na zijne verschijning te wederleggen.

Het ontbreekt intusschen der Sardinische regering ook niet aan bewijzen van sympathie, bewijzen waarin doorstraalt dat men niets liever wenscht dan zich onvoorwaardelijk onder hare hoede te stellen. Talrijke manifestatien kunnen daarvan getuigen, en zelfs te Rome heeft men, te midden eener godsdienstoefening in de St Pieterskerk, zoodanige manifestatie gezien.

De koning van Sardinie is den 29sten December van zijn togt naar Napels en Sicilie te Turin teruggekeerd, te midden van de luide bijvalsbetuigingen der bevolking. Te Napels is door hem voor goed besloten aan de betrekking van Farini, als landvoogd in Napels, een einde te maken, waartoe trouwens laatstgemelde zelf het verlangen heeft te kennen gegeven. Zijn ziekelijke toestand mag tot dit verlangen voor een deel bijgedragen hebben; zeker is het, dat de vele tegenwerking, die hij er vond, een voorname reden van dit verlangen was. Het is thans zeker, dat de prins van Carignan hem als landvoogd in Napels zal opvolgen. Men ziet zijne benoeming als zoodanig eerstdaags in het officieele orgaan te gemoet, terwijl de heer Nigra als raadsman en tevens als verantwoordelijk minister hem ter zijde zal staan, en niet de heer Ratazzi, wien men als zoodanig gedoodverwd had.

Drie gewigtige besluiten zijn bovendien door de Sardinische regering genomen. Bij het eerste worden alle personen in Napels, behoorende tot de ligtingen van 1857, 1858, 1859 en 1860, onder de wapenen geroepen; de overigen zijn naar hunne haardsteden gezonden, doch onder de verpligting van op te komen zoodra zij geroepen worden. Bij het tweede worden de provincien van Napels en Sicilie, alsmede de Marken en Umbrie, verklaard een integrerend deel uit te maken van den nieuwen Italiaanschen staat; terwijl bij het derde het Sardinische parlement ontbonden en het nieuwe Italiaansche tegen 14 Februarij bijeengeroepen wordt, zullende de nieuwe verkiezingen gehouden worden den 27 Januarij en het parlement bestaan uit 443 afgevaardigden. Dat de verkiezingstrijd tusschen de aanhangers van graaf Cavour en van Garibaldi zeer levendig zal zijn, behoeft nauwelijks gezegd te worden.

Graaf Cavour was sedert eenigen tijd ongesteld, zoodat men reeds van de noodzakelijkheid zijner aftreding begon te spreken. Volgens de laatste berigten bevond hij zich evenwel nagenoeg geheel hersteld.

Volgens gewoonte is het corps diplomatique te Parijs bij gelegenheid van het Nieuwjaar op de Tuillerien toegelaten, om keizer Napoleon de gelukwenschen van dit corps aan te bieden. Vroeger heeft de pauselijke nuntius steeds uit naam van het corps het woord gevoerd. Daar deze thans Parijs verlaten heeft (de pauselijke regering wordt middelerwijl bij de Fransche door den abt Miglin, als zaakgelastigde vertegenwoordigd), is lord Cowley, als oudste diplomaat, als woordvoerder opgetreden. Hij bepaalde zich eenvoudig tot eene betuiging der hulde, die het corps aan den keizer bragt. De keizer heeft hierop het volgende geantwoord:

»Ik dank u voor de door u geuite wenschen. Ik zie de toekomst met vertrouwen te gemoet, overtuigd als ik ben, dat de vriendschappelijke verstandhouding (*entente amicale*) der mogendheden den vrede zal handhaven, die het doel van geheel mijn streven is."

Tot den president van het wetgevend ligchaam heeft de keizer gezegd: »Ik heb altijd op de medewerking van het wetgevend ligchaam gerekend."

Zooals men ziet is het antwoord des keizers onbeteekenend geweest. Met zeker ongeduld zag men het te gemoet. Men dacht daarin eene zekere *indice* te vinden van de gedragslijn, die de keizer in de tegenwoordige verwikkelingen zal volgen. Doch daarin heeft men zich te leur gesteld gezien. De Parijsche beurs heeft het antwoord met eene daling begroet, zij vatte het onbeteekenende als een ongunstig verschijnsel op. Sommigen zijn nu van oordeel dat de keizer bij de opening van de Fransche kamers, in de troonrede zijne staatkunde min of meer zal uiteenzetten.

In Engeland en Frankrijk heeft de tijding van het sluiten des vredes met China een zeer goeden indruk gemaakt. Alle partijen juichen het resultaat toe, hoewel men hier en daar erkent, dat de som, die China als schadevergoeding zal betalen, grooter had behooren te zijn.

Het heeft voorts te Parijs een goeden indruk gemaakt, dat de Fransche strijdmagt in China geen deel genomen heeft aan de vernieling van het zomerpaleis te Peking. Het blijkt echter uit Engelsche berigten, dat de generaal de Montauban, opperbevelhebber der Fransche troepen, daaraan vreemd gebleven is uit een staatkundig oogpunt, daar hij van gevoelen was, dat die vernieling juist tot een wanhopigen tegenstand der Chinezen kon leiden en alzoo het vredeswerk vertragen. De ervaring heeft bewezen dat van dat standpunt beschouwd, lord Elgin de zaak goed ingezien had. Voorts verdient vermelding, dat laatstgenoemde algemeen bekend is als iemand van menschlievende gevoelens.

Men zal zich herinneren, dat de Oostenrijksche regering in 1849, om de Serviers te beloonen, dat zij de wapens tegen de Hongaarsche opstandelingen opgevat hadden, van sommige Hongaarsche komitaten, gedeeltelijk door Serviers bewoond, waaronder het banaat van Temesvar, een afzonderlijke provincie heeft gevormd, onder den naam van het Servisch Woiwoodschap en onmiddelijk afhankelijk van het Oostenrijksche keizerrijk. Het was na den 21 October niet mogelijk, om die afscheiding in stand te houden, zonder de Hongaren zeer ontevreden te maken, en een onderzoek in het Woiwoodschap heeft dan ook bewezen, dat de Serviers tegenwoordig niet zoo ongenegen zijn om van den Hongaarschen landdag af te hangen als in 1848. De keizer heeft dus den 27 December bevolen, dat het banaat van Temesvar en het geheele Servische Woiwoodschap weder bij Hongarije ingelijfd zou worden.

Daarop zijn andere maatregelen gevolgd, die voorschrijven op welke voorwaarden die hereeniging moet plaats hebben. De eigenaardige toestand van Oostenrijk is een federatieve staat, ontstaan deels door veroveringen, waaronder sommige zes eeuwen oud zijn, deels door huwelijken, deels door de noodzakelijkheid, waarin meer dan drie eeuwen lang de Christenen van alle rassen en sekten, die de oevers van den Donau bewoonden, geplaatst waren, om zich rondom het huis Habsburg te scharen, ten einde niet onder het juk der Turken te komen. Tweeof driemalen, onder Ferdinand II in de 17de eeuw, onder Joseph II in de 18de en in onze dagen onder het ministerie Bach-Schwarzenberg, heeft Oostenrijk beproefd om door een krachtig stelsel van centralisatie, al die verschillende staten in een enkelen staat te vereenigen, in alles onderworpen aan gelijkvormige regelen, zoo als bijv. Frankrijk en Rusland, doch vergeefs. Ieder dus van de landen, welke gezamentlijk het keizerrijk uitmaken, heeft onder de regering van het huis Habsburg, zijne taal, zijne godsdienst, zijne zeden en zelfs zijne wetten, hoe vaak ook geschonden, behouden; en niet alleen ieder land, maar in ieder land elke provincie en schier iedere gemeente. Daar een aantal menschenrassen, van de Romeinen tot de Avaren en van de Avaren tot de Turken die streken bezocht hebben, kan men zich een denkbeeld vormen van het bontkleurige der bevolking niet alleen in het keizerrijk in het algemeen, maar zelfs in Hongarije. Hieruit vloeit voort, dat de Oostenrijksche regering geen enkelen maatregel kan nemen in het belang van den een, zonder tevens voorzorgen te nemen, om den ander niet voor het hoofd te stooten. De Serviers van het Woiwoodschap hadden van keizer Frans Joseph hunne privilegien en taal gewaarborgd gekregen, die wel is waar niet bijzonder geëerbiedigd werden, maar die zij nu toch niet geheel willen verliezen, als zij onder

Hongarije terugkeeren. De keizer heeft dus den primaat van Servie belast met het zamenstellen van een komité uit de invloedrijkste en verlichtste personen van die natie, die zullen hebben te bepalen, op welke regten de Serviers aanspraak hebben, zullende de keizer dan die wenschen aan den Hongaarschen landdag kenbaar maken, ten einde deze die in wetten verandere. Ten opzigte van de Roumanen van het Banaat, heeft de keizer een dergelijk besluit genomen.

Ook ten opzigte van Zevenbergen en Croatie wordt een soortgelijk besluit verwacht.

Overigens is de gezigteinder in Oostenrijk nog altijd bewolkt. In één opzigt is er evenwel verandering ten goede: men is te Weenen niet blind meer voor het gevaar, en het is nu maar de vraag: kan de revolutionaire stroom, die reeds weer met hooggaande golven komt aanbruischen, nog gekeerd worden? Blijft het vrede, dan is dat, bij verstandige, vrijgevige maatregelen, misschien mogelijk, doch breekt op nieuw de oorlog uit, dan zal Hongarije ongetwijfeld daarmede zooveel mogelijk zijn voordeel trachten te doen; en hierbij moet worden opgemerkt, dat de geest van afscheiding tusschen de Magyaren en de Silavoniers, eens zoo scherp, wel nog op verre na niet is geweken, maar toch onder den drang van omstandigheden aanzienlijk is verminderd. Niets vereenigt zoo gemakkelijk en zoo innig als gemeenschappelijk lijden.

De koning van Pruissen is den 2den Januarij overleden.

Door deze gebeurtenis is de algemeene aandacht weder meer bijzonder op Pruissen gevestigd. Hoewel de overleden vorst reeds sedert lang zedelijk dood was, scheen het wel eenigzins, als of de prins-regent, zoolang hij leefde, uit achting voor zijn broeder, een soort van gemengde staatkunde volgde en zich deels naar de denkbeelden des konings, deels naar zijn eigene inzigten rigtte. Velen ten minste meenden dit uit zijne handelingen op te maken. Het zal nu spoedig blijken, of zij, die zoo dachten, goed gezien hebben en of de prins, nu hij koning geworden is, meer opentlijk blijk zal geven, dat hij waarlijk vrijzinnige denkbeelden aankleeft. In allen gevalle zal het wenschelijk zijn, dat Pruissen eene vastere houding aanneme en een krachtiger stoot geve aan de ontwikkeling eener liberale rigting in Duitschland, dan tot nu toe het geval was.

Laatste berigten.

Zalt-Bommel, 6 Januarij. De kommunikatie met *Brakel* is, door het wegspoelen van 300 el dijk, gestremd. Als het water niet zakt is de dijk niet te houden, en dan moet de *Bommelerwaard* onderloopen. De Voorzienigheid kome deze arme lieden te hulp! Reeds is het noodsein op den toren aangebragt. Het is hartverscheurend te zien, hoe de menschen met hun have en goed naar de stad vlugten; het water is sedert gisteren 73 duim gewassen en staat nu 4 el 98.

Ook de dijk tusschen *Zuilichem* en *Nieuwaal* is doorgebroken.

Men meldt uit Arnhem d.d. 5 dezer:

De kommissaris des konings is op het berigt van den dijkbreuk bij Brakel, dadelijk derwaarts vertrokken.

6 Jan. Het water sedert gisteren morgen 4 duim gewassen, is thans echter vallende.

Herwijnen, 6 Januarij. Bij Berkensteyn zijn op de laagste punten noodkeeringen gelegd. Het water staat op den dijk.

Tiel, 5 Januarij. Het water is langzaam wassende en heeft 19 voet 2 duim aan de peilschaal bereikt. Weinig drijfijs. De overtogt heeft geregeld plaats.

Te *Vreeswijk* was heden morgen het ijs vast; overtogt met rijtuigen over 't ijs, voor goederen met de ijsbooten. Waterhoogte 3,96 of 2,56 o. np. gewassen 14 duim.

Grebbe nabij *Rhenen*, 6 Januarij. Het water op de rivier was heden sterk wassende; bijna al de uiterwaarden zijn onder geloopen. Het vooruitzigt is kommervol.

Liverpool, 7 Januarij. Uit Washington zijn tijdingen ontvangen loopende tot den 24sten December. Daaruit blijkt dat de afgevaardigden van Zuid Carolina aan het kongres verklaard hebben, dat zij hun ontslag nemen ten gevolge van de afscheiding van hun staat. De voorzitter van het kongres heeft echter die afscheiding niet erkend.

De hoofden der separatistische partij trachten het geheele Zuiden in hunne afscheiding mede te slepen. Zuid-Carolina heeft bereids een adres gerigt tot de slavenhoudende staten, om zich te vereenigen en eene afzonderlijke konfederatie te vormen.

Het fort Maultrie is door de bondstroepen verlaten, die zich teruggetrokken hebben naar het fort Lampher, in de haven van Charleston. Men zag een aanval op laatstgenoemd fort te gemoet.

Marseille, 8 Januarij. Volgens berigten uit Gaeta van 5 dezer, was het vuur der Sardinische troepen met veel juistheid op de gebouwen gerigt en de meeste kogels vallen op het paleis. Een daarvan is zelfs doorgedrongen tot de kamer boven den Koning. De ministers van Koning Frans hebben er op aangedrongen, dat hij en de koningin hun verblijf zouden nemen in de kazematten. Het centrale hospitaal is ook door de kogels getroffen. Verscheiden zieken zijn hierdoor gewond. De meesten zullen naar Terracina worden gezonden.

Er is geen enkel Russisch schip op de reede. Het vertrek van het Fransche eskader is op handen. Er zijn nieuwe Napelsche houwitserbatterijen opgerigt.

— Uit Napels meldt men van 5 Jan., dat generaal Palizzi weder op vrije voeten is gesteld. De overige generaals zijn in hechtenis gebleven. Er is bevel gegeven, om tegen de opstandelingen met nadruk te werk te gaan. Er is versterking gezonden naar de Abruzzen, waar de boeren met de nationale garde in strijd komen.

Turijn, 8 Jan. De *Gozetta di Torino* bevestigt, dat de Sardinische regering toegevende aan het verlangen van Keizer Napoleon de vijandelijkheden tegen Gaeta, zal schorsen tot 19 Jan., met het doel om te onderhandelen omtrent de overgave dier vesting. De Fransche vloot zal zich onmiddelijk verwijderen, en slechts een schip zal tot den 19den achterblijven om de uitvoering van den wapenstilstand te waarborgen. Indien die poging om het bloedstorten te voorkomen mislukte, dan zouden de operatien van den Generaal Cialdini door de vloot krachtig worden ondersteund.

Weenen, 9 Jan. De *Wiener Zeitung* bevat een keizerlijk rescript van 6 dezer, waarbij amnestie wordt verleend aan allen, die in Hongarije, Zevenbergen, Croatie en Slavonie, zich hebben schuldig gemaakt aan strafbare handelingen, waarvan de strekking was, om eene verandering te weeg te brengen van het regeringsstelsel, zoo als dat voor 20 October 1860 bestond, of voor handelingen, welke daarmede in betrekking stonden. Wijders zijn de noodige maatregelen bevolen voor eene onmiddelijke ten uitvoer legging van dit besluit.

De *Ostd. Post* bevat een telegram van gisteren uit Pesth, meldende, dat een besluit is genomen omtrent de voorloopige kieswet, welker bepalingen zullen gevolgd worden en dit op grond van art. 5 der kieswet van 1848. De landdag zal den 2den April te Ofen bijeen komen.

Parijs, 9 Jan. De *Constitutionnel* meldt dat men algemeen van gevoelen is, dat bijaldien het Fransche eskader Gaeta verlaat, het eenigen tijd in de Adriatische zee zal gaan kruisen.

Londen, 10 November. — Een telegram uit 's Gravenhage meldt, dat de heer J. P. Cornets de Groot van Kraaijenburg benoemd is tot Minister van Koloniën in plaats van den heer Rochussen. (*Home News.*)

(Partikuliere berigten bevestigen deze tijding en spreken tevens van den aanstaande benoeming des Heeren G. L. Baud tot Gouverneur-Generaal van Ned. Indië.)

Politiek Overzigt.

Ten aanzien van het ministerie van kolonien is nog niets beslist en de tweede kamer schijnt ook niet ontbonden te zullen worden. Het ontslag althans door den heer Rochussen ingediend is aangenomen en de Lotsy, minister van marine, ad interim met de portefeuille van kolonien belast. Het eervol ontslag met 31 December is den heer Rochussen bij besluit van den 24sten der voorgaande maand verleend, onder dankzegging voor de vele en gewigtige diensten, door hem Zijner Majesteit en den lande bewezen. Z. M. heeft dit ontslag doen vergezeld gaan van een grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw in brillanten gezet, van den volgenden door de Staats-Courant medegedeelden brief:

»Het is met leedwezen dat Ik voldaan heb aan uw zoo stellig aan Mij gedaan verzoek om ontslag uit de betrekking van minister van kolonien, waartoe, nu bijna drie jaren geleden, Mijn vertrouwen u riep.

»Dat vertrouwen was gegrond op de vele belangrijke diensten, door u in zoo verschillende betrekkingen aan den lande bewezen. Aan dat vertrouwen is op nieuw door u volkomen beantwoord door waarheidszin, onverflaauwden ijver en gehechtheid aan Mijn persoon.

»Ik wil berusten in de redenen die u bewogen hebben, om uwe uittreding uit het kabinet te verzoeken, hoewel Ik die verwijdering betreur. Vroegere diensten deden u reeds den titel van minister van staat en de hoogste klasse Mijner ridderorden voor burgerlijke verdiensten verwerven: verheffing in den adelstand, door Mij aangeboden, werd door u niet verlangd. Ik wensch echter u bij uw aftreden een openbaar blijk van Mijne bijzondere genegenheid te schenken, door u nog een met brillanten omzet grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw aan te bieden.

»'s *Gravenhage*, 24 December 1860. WILLEM."

Er schijnt wel over gedacht te zijn de tweede kamer te ontbinden, maar men heeft waarschijnlijk te regt begrepen bij de verkiezingen het onderspit te zullen delven. Thans is men aan het zoeken van een minister van kolonien. Of men er een vinden zal is moeijelijk te voorspellen. Hoe dit zij, na het reces, dat in de helft der volgende maand eindigt, worden weder belangrijke koloniale diskussien, bij de behandeling van het wetsontwerp betreffende het koloniaal batig slot te gemoet gezien. Een minister, die dan geen vast stelsel zal kunnen verdedigen, zal waarschijnlijk geen gemakkelijke taak hebben. In allen gevalle zal het hem, die in dit ministerie zitting neemt, moeijelijk vallen het vertrouwen der vertegenwoordiging te winnen.

De eerste kamer heeft al de begrootingswetten aangenomen. De heer Schimmelpenninck van der Oije heeft bij de algemeene beschouwingen over de begrootingswetten een woord ter verdediging van den heer van Hall en bij de kredietwet van het XIde hoofdstuk een ten gunste van den heer Rochussen in het midden gebragt. Bij het laatste wilde hij het doen voorkomen, alsof de oppositie het op de onmiddelijke afschaffing van het kultuurstelsel gemunt had. De heer van Rijckevorsel heeft hem ten dien aanzien teregt gewezen.

De eerste kamer heeft het wetsontwerp op de regterlijke inrigting voor het reces niet afgedaan. Het voorloopig verslag moet echter gunstig luiden.

NEDERLAND.

(*Van den specialen korrespondent van den Java-Bode.*)

's Gravenhage 9 Januarij 1861.

Het jaar 1861 stelt zich slecht in, zoo slecht zelfs, dat ik vrees u weinig goeds te kunnen melden. Indien ik mij bepaalde tot het groote, het bijna eenige onderwerp van alle gesprekken, ik zou u niets meer hebben mede te deelen, dan dat Nederland weder ten prooi is aan een watersnood, die ernstiger dreigt te worden dan menschengeheugenis zich herinnert. De aanhoudende regens in het najaar hebben alle rivieren doen zwellen; de ontzaggelijke massa's sneeuw hebben dien waterstand nog verhoogd en thans zet allerwege het ijs op met eene onwederstaanbare kracht. Ware Nederland u ten eenenmale onbekend, gij zoudt u van die kracht geen begrip kunnen vormen, maar ook gij weet dat die huizenhooge schollen gansche woningen als wegscheren, de zwaarste boomen als door één bijlslag van den wortel slaan, en de sterkste dijken openscheuren. Onze waterkeeringen, hoe goed onderhouden ook, waren ook thans niet tegen den aandrang bestand: de Bommelerwaard staat blank, negentien dorpen staan onder water; zelfs de stad wordt bedreigd. Te Woudrichem, Dalem en Vuren is het water doorgebroken. De Tmelerwaad is bijna ondergeloopen; Gorinchem, Nymegen en alle plaatsen aan de rivieren verkeeren in groot gevaar; duizenden zijn van have en vee beroofd en nog grooter onheilen worden te gemoet gezien.

Is het wonder, dat men bij zulk eene ramp schier onverschillig is voor gebeurtenissen van anderen aard? Voor een paar weken was de stremming der gemeenschap in een aantal streken des lands een onderwerp van gesprek, thans is dit geheel vergeten en men heeft slechts oog en oor voor noodlottige tijdingen uit de Maas en Waalstreken, en men vraagt wat er gebeuren zal, wanneer de dooi invalt en de ontzaggelijke hoeveelheden sneeuw die aan den bovenrhijn zijn gevallen, in water afstroomen. Tot nog toe evenwel heerscht er eene strenge vorst, die met den dag strenger schijnt te worden.

Gij die in Indie vaak met verlangen naar het moederland uitziet en denkt aan de zachte lentedagen en den prachtigen herfst, denk tevens eens aan de keerzijde van den penning. Indien uw korrespondent niet zoo ver af was, zoodat het antwoord op zijne bede ontvangen zou worden als de ramp geleden is, hij zou u, zijn geachten uitgever, verzoeken ook in Indie giften bijeen te brengen voor zijne ongelukkige landgenooten .... Toch zijn er bij u, die iets willen afstaan om het harde lot, dat de slagtoffers van den watersnood, ook nadat deze geleden zal zijn, te wachten staat; in Nederland zal ieder zich gaarne met de zorg voor die overgemaakte gelden belasten. Allerwege hebben zich kommissiën gevormd, die de besteding van de gaven op zich genomen hebben.

Ik behoef naauwelijks te zeggen, dat de taak van andere kommissien, die zich met een geheel ander doel gekonstitueerd hebben, thans voor langen tijd verdaagd is. Ik bedoelde de Vondels kommissien. Toen aan het feestmaal ter gelegenheid van de onthulling van het Tollens standbeeld, Dr. Bakhuizen van den Brink het voorstel deed om den grootsten onzer dichters eindelijk de hulde te brengen, waarop hij regt heeft, vond dat voorstel terstond bijval en in alle gegoede steden van het land steden zich kommissien zamen, uit beoefenaars en voorstanders der letteren en wetenschappen gevormd, om tot dat plan mede te werken en den pligt te vervullen, dien het voorgeslucht verzuimd heeft. Het is of wij uit den slaap ontwaken, waarin het voorgeslacht langzamerhand was ingedommeld, het bewijs daarvan ligt niet uitsluitend in de standbeelden manie, al is het dan ook waar, dat die erkenning van den roem onzer voorvaderen getuigt van een terugkeer tot zelfbewustzijn. Het volgen van het voetspoor dier groote mannen is er sterker bewijs van. Nederland is gelukkig niet in den toestand, om ook de groote krijgshelden thans tot voorbeeld te nemen: onze armee mag zich in ruste bezig houden met de garnizoensdienst en op den geschikten tijd zich in het kampleven oefenen. Maar waar het kunst en wetenschap geldt, daar zijn wij toch weder op den goeden weg. Er zijn weder geschiedschrijvers opgestaan, die zich eene andere taak voor oogen hebben gesteld dan het kopieeren van hunne voorgangers. Bakhuizen van den Brink, Fruin, van Deventer, Lodewijk Mulder, van Vloten brengen de historie in een nieuw licht, terwijl men honderd jaar lang misschien zich te vreden stelde met het licht dat er vroeger was en dat kaarslicht mogt heeten bij het gaslicht der tegenwoordige wetenschap. Wijsbegeerte en letteren geven ook blijken van leven, en zoo de poezij niet vele gelukkige beoefenaars telt, wij gelooven dat een overvloed van dichters juist geen bewijs voor de hooge ontwikkeling er van is. Integendeel uitnemende poezij boezemt eerbied in en lokt niet zoo zeer tot navolging uit als de middelmatigheid, die, binnen ieders bereik ligt en dan ook een reeks van middelmatige dichters vormt. Niet het minst intusschen blinkt de beeldende kunst uit; de tentoonstellingen in Amsterdam gehouden gedurende de laatste herfstmaanden, bewees het en die welke nu dezen zomer in 'sHage en Utrecht zullen plaats hebben, er niet minder van getuigen. Nieuw leven is er in gekomen; zij die weder het eerst bij het opbloeijen der kunst haar op den regten weg hielpen brengen, worden overtroffen, en zoo men het verlies te betreuren heeft van den bekenden landschapschilder Hendrick van de Sande Bakhuizen, men erkende bij zijn dood, dat zijne volgelingen den meester overschaduwden: de impulsie echter heeft men hem te danken, hij heeft den weg gewezen om slechts door ware en getrouwe nabootsing der natuur de schoonheid te zoeken.

Een ander groot verlies heeft de schilderkunst te betreuren. In den nacht van den 30sten December overleed te Amsterdam na eene korte ziekte Nikolaas Pieneman, wiens talent europesche vermaardheid heeft. Van hem zijn de afbeeldingen onzer vorsten en menig historiestuk dat de openbare gebouwen versiert, terwijl het hem opgedragen voorzitterschap der maatschappij Arti et Amicitiae en de talrijke onderscheidingen hem ten deel gevallen, even zooveel bewijzen zijn van den hoogen rang, dien Pieneman op het gebied der kunst innam, zijne begrafenis had ook met bijzondere plegtigheid plaats en werd bijgewoond door zeer velen, die op het gebied der kunst eenigen naam hebben, terwijl ook Z. M. de koning zich door twee adjudanten daarbij liet vertegenwoordigen.

Ook onder de kunstbeschermers telt men thans een naam minder, die in Nederland en ook in het buitenland genoemd mogt worden. De heer C. J. Fodor stierf in de laatste dagen van het afgeloopen jaar, een kabinet van schilderijen nalatende, waarvan men de gelijken niet spoedig vendt. Het testament van den vermogenden Maecenas is nog niet bekend, men meent intusschen te weten dat de kostbare kollektie in haar geheel zal blijven en de hoofdstad tot luister zal blijven strekken.

Ik heb het u wel gezegd, dat ik niet veel goede tijdingen had mede te deelen, al wil ik ook niet beweren, dat alle doodtijdingen juist de treurigste zouden zijn. De

dood toch van den koning van Pruissen den 2den Januarij dezes jaars, heeft, met uitzondering welligt van zijne bloedverwanten, weinig tranen doen vloeijen en wordt door even weinigen betreurd. Hij was toch reeds geruimen tijd dood voor de wereld; sints twee jaren was het regentschap 's konings broeder opgedragen, wiens bestuur weldadig op Pruissens staatkundigen toestand werkte. Hem heeft men nu reeds te danken, dat Pruissen niet de toevlugt is van de reaktionnaire duitsche vorstjes, Oostenrijk in Pruissen geen steun vindt, de russische invloed daar weinig beduidend meer is, en tegenover den Franschen keizer, de onafhankelijkheid, die men bedreigd meende, bewaarde. Maar nog altijd bestond de camarilla en de jonkerpartij, die zich om de koningin verzamelde. Thans echter, nu deze opgehouden heeft de eerste plaats in te nemen, is de nu opgetreden vorst vrijer in zijne binnen- en buitenlandsche politiek en men verwacht dat onder hem Pruissen weder den rang zal hernemen, waarop het door zijne stoffelijke en zedelijke krachten regt heeft.

Die gebeurtenis is vooral in deze oogenblikken van hoog gewigt, nu Oostenrijk een oorlog op leven en dood te wachten heeft met Italie, en Hongarije en Dalmatie met een opstand dreigen. Men hoopte dat die krijg, dien Garibaldi reeds heeft aangekondigd, nog voorkomen zou worden door vrijwilligen afstand van Venetie tegen eene geldelijke vergoeding; maar thans heeft de koning van Italie — want dien titel komt Victor Emanuel toe, al is hij nog niet als zoodanig erkend — Triest als italiaansche bezitting opgeëischt en die eisch heeft niet alleen het uitzigt op eene minnelijke schikking schier weggenomen, maar geeft bovendien aan het italiaansche vraagstuk eene geheele wending. Die eisch toch heeft de mogendheden geenszins sterker ten voordeele van de italiaansche zaak gestemd en het zou kunnen zijn, dat ook hier de oude fabel van het onderste der kan en het deksel bewaarheid werd.

(*Wordt vervolgd.*)

Rotterdam, 7 Januarij. Ofschoon gisteren avond en gedurende den nacht weder eene geduchte hoeveelheid sneeuw is gevallen, bleef de vorst met onverminderde felheid heerschen. Gedurende de sneeuwbuijen klom het kwik niet hooger dan 23° en heden, zelfs midden op den dag, daalde het tot 15° F. De sneeuw werd door sterken wind vergezeld, zoodat de kommunikatie, die met groote inspanning een weinig begon te herstellen, op nieuw aanmerkelijke belemmeringen ondervindt. Het is daarom dat de afzending van dit nommer vroeger dan anders plaats heeft.

De berigten die wij omtrent den stand der rivieren ontvangen, zijn zeer bedroevend. De kommunikatie tusschen Zalt-Bommel en Brakel is, door het wegspoelen van 300 el dijk, gestremd. »Als het water niet zakt" dus schrijft men ons heden, »dan is de dijk niet te houden, en dan moet de *Bommelerwaard* onderloopen. De Voorzienigheid kome ons te hulp! Reeds is het noodsein op den toren aangebragt. Het is hartverscheurend te zien, hoe de menschen met hun have en goed naar de stad vlugten; het water is sedert gisteren 75 duim gewassen en staat nu 4 el 98."

— In weerwil van de algemeen ongunstige tijden voor den scheepsbouw in ons land bedraagt de aanbouw van zeeschepen op dit oogenblik in de provincie Groningen als volgt: op 102 werven, in 22 bouwoorden, zijn in aanbouw 87 schoeners, brikken, galjoten, koffer en kleinere zeeschepen (de schoeners en brikken bedragen 38 stuks), met een inhoud van ongeveer 6300 roggelasten. Er zijn thans in de prov. Groningen 76 reederijen en de koopvaardijvloot telt 965 zeeschepen met een inhoud van 76,301 roggelasten of 106,999 tonnen.

Gedurende de laatste 14 dagen kenmerkte de weersgesteldheid zich door sterke kontrasten. De vorst, die zich reeds bij de afzending van ons vorig berigt sterk deed gevoelen, duurde tot 30 December. De laagste waargenomen thermometerstand was toen 19° F. Bij deze temperatuur waren onze rivieren dadelijk vol drijfijs, waardoor de scheepvaart zeer belemmerd werd. Maar er was in dien tijd ook een groote massa sneeuw gevallen, die gemiddeld ter hoogte van een ½ Ned. el den bodem bedekte en tengevolge van de koude temperatuur liggen bleef. Dit had twee zeer uiteenloopende gevolgen. In de groote steden van Holland en ook elders werden de arresleden te voorschijn gehaald en werd aan dit zeer gezocht, maar in de laatste jaren schaars genoten wintervermaak, druk geofferd. In de residentie vooral vond men H. M. de koningin (die daarbij waarschijnlijk eene verkoudheid heeft opgedaan) en Z. K. H. den prins van Oranje, met prachtig getuigde paarden en arresleden op de baan. Ook werden verschillende sledevaarten gehouden, waaraan de prins van Oranje en vele aanzienlijken deelnamen.

Het tweede gevolg was minder aangenaam. De sneeuw versperde de landwegen en bemoeijelijkte de kommunikatie in hoogen graad, zoodat men b. v. om van Amsterdam naar Hoorn te komen meer dan een dag werk had. In de noordelijke provincien was dit erger. Tusschen Groningen, Friesland en Drenthe, als ook in Overijssel, was vooral op het land de sneeuw tot de hoogte der huizen opgewaaid. De posten uit Holland waren er al spoedig drie dagen ten achteren, en om de kommunikatie maar eenigermate te herstellen, heeft men met vele honderden arbeiders in de sneeuw een begaanbaar pad moeten maken. Menige diligence moest hare reis halverwege staken en menige postkar is in de sneeuw blijven zitten en moesten, zooveel doenlijk, de brieven te voet vervoerd worden. De toestand was alzoo verre van behagelijk, want nu was niet alleen de kommunikatie te water, maar ook te land belemmerd en ook de telegraaf weigerde op vele plaatsen dienst.

Den 31sten December trad dooiweder in. Daardoor werd een ander deel van ons vaderland bedreigd. Toen de sneeuwmassa's begonnen te smelten, trad de Maas in Limburg buiten hare oevers en overstroomde eenige dorpen. Gelukkig voor die streken duurde het dooiweder niet lang. Op den 1sten Januarij daalde de thermometer reeds weder beneden het vriespunt. Dit geschiedde onder eenigzins vreemde omstandigheden. Het was alsof er in de natuur een strijd plaats had en de vorst met het dooiweder om den voorrang kampte. Het regende namelijk, bij tusschenpoozen zelfs vrij sterk bij eene temperatuur van 27° en 28° F. Het hemelwater bevroor alzoo dadelijk en bedekte onzen bodem met een spiegelgladde ijskorst. Dit verschafte ons het vreemde schouwspel, dat de straten en pleinen, die ook niet begaanbaar geworden waren, door de jongens op schaatsen bereden werden. De vorst intusschen behield de overhand, en was, als wilde zij de geleden schade in halen, nog scherper dan de vorige keer. Herhaaldelijk werd het kwik des morgens op 16° F. waargenomen. Op 4 Januarij moest de vorst op nieuw voor dooiweder plaats maken, doch naauwelijks was de sneeuw aan het smelten en begon men aan het ruimen der straten te denken, of de vorst viel op nieuw (den 5den) in, deed het kwik weder tot 20° F. dalen en duurt bij het sluiten van dit berigt nog voort.

Door het niet aanhouden der zachtere temperatuur is de sneeuw grootendeels blijven liggen en de gemeenschap hoogst moeijelijk.

De scheepvaart is geheel gestremd en het grootste deel der rivieren toegevroren. De omstandigheid dat het water bijna overal wassende is en het drijfijs op sommige open plaatsen zich opstapelt, doet voor ongelukken vreezen. Reeds verneemt men, dat den 5den dezer, ten gevolge van een ijsdam, die zich in de Waal, op de hoogte van Vuren heeft gezet, de Waaldijk op de hoogte van Brakel is doorgebroken. 23 huizen zijn weggespoeld. Men seint ons dat de ramp groot is. Welligt kunnen wij onder de Laatste Berigten eenige bijzonderheden mededeelen. De buitengewone rivier-korrespondentie was reeds in werking gesteld.

De prijzen der levensmiddelen zijn iets rijzende.

De gezondheidstoestand is over het algemeen uitmuntend. Men heeft echter een paar uitzonderingen waargenomen.

Sedert eenigen tijd namelijk heerschte te Gent (Over-Betuwe) eene keelziekte, die in het afgeloopen jaar mede op sommige andere plaatsen van ons vaderland heeft gewoed, en aldaar bereids vele slagtoffers, inzonderheid kinderen heeft gekost. De predikant dier gemeente, de heer Coenen, verloor in de laatste dagen achtereenvolgens zes zijner kinderen aan die kwaal.

Ook heerschte onder de dragonders, te Arnhem in garnizoen, eene hersenontsteking, die in korten tijd zeven jeugdige personen ten grave sleepte. Gelukkig is zij geweken. Men had in de laatste tijden van de zijde der militaire overheid verschillende maatregelen genomen, om deze kwaadaardige ziekte zoo veel mogelijk te keer te gaan; die maatregelen bestonden onder andere in het niet laten exerceren de troepen, daar men vermeende dat die ziekte hare oorzaak kon gehad hebben in den ongewonen tijd van het jaar, waarop de laatste ligting van miliciens, in vergelijking met vroegere jaren onder de wapens was gekomen.

— Tot leden van de staatskommissie tot onderzoek van de jaarlijksche algemeene rekening, aantoonende de hoegrootheid der koloniale remises in goederen en geld, en het gebruik van de remises gemaakt, voorgezeten door het tijdelijk hoofd van het departement van kolonien, zijn door Z. M. benoemd de HH.: *F. van der Oudermeulen* en jhr. *F. A. M. A. van Andringa de Kempenaer*, leden van de eerste kamer der staten-generaal; jhr. mr. *R. J. Schimmelpenninck* en mr. *A. F. X. Luyben*, leden van de tweede kamer der staten-generaal; mr. *M. Wiardi Beckman* en mr. *C. H. B. Boot*, leden van den raad van state; *H. L. Fievez* en *J. J. Pfister*, leden van den algemeene rekenkamer.

De kommissie zal als sekretaris door den heer mr. J. Loudon, fungerend sekretaris-generaal bij het departement van kolonien.

— H. M. de koningin is ongesteld wegens eene verkoudheid. Ofschoon er aan geen gevaar kan gedacht worden, moet H. M. nogtans het bed houden. Het gewone familie-diner op 1 Jan. had uit dien hoofde niet plaats.

— Het hof heeft, wegens het overlijden van den koning van Pruissen, voor twee weken den middelbaren en voor twee weken den ligten rouw aangenomen.

— Z. K. H. prins Frederik is naar Berlijn vertrokken, om bij de begrafenis van wijlen den koning zijn schoonbroeder tegenwoordig te zijn.

— De Overland-post, loopende tot 14 November, is den 28sten December hier te lande aangekomen.

— Naar men verneemt, zullen door de regering in den loop dezer maand eenige detachementen koloniale militairen (allen van Nederlandschen oorsprong), die bij het werfdepôt te Harderwijk voor de Indische dienst zijn aangeworven en van de verschillende korpsen des legers hier te lande voor gemelde dienst zijn overgenomen, naar Java uitgezonden worden.

— Sedert eenigen tijd heeft men zich druk onledig gehouden met den opbouw van het invalieden-huis op Bronbeek. Dit gebouw, hetwelk eene vrij aanzienlijke lengte bestaat, is thans uitwendig bijna geheel voltooid. Het ligt in de onmiddelijke nabijheid en wel achter het vroegere lusthof van Z. M. den koning, hetwelk denkelijk voor eene kommandantswoning zal worden bestemd; het is echter jammer dat het nieuwe gesticht, dat een grootsch gebouw uitmaakt, aan de zijde van den Velperweg gedeeltelijk door die laatste woning bedekt wordt.

— Men verneemt uit eene zeer soliede bron, dat er onderhandelingen zijn aangeknoopt tusschen de Fransche en onze regering over een te sluiten handelstraktaat.

— Het aantal ingeschrevenen aan de kon. akademie te Delft bedraagt thans 254, als: voor Oost-Ind. ambtenaren 1ste klasse 29; idem 2de kl. 87; civiel ingenieur 44; algemeene studie 91; ijk en accijnsen 2; mijn-ingenieur 1.

— Z. M. heeft *benoemd* bij het wapen der inf. in Oost-Indie tot 2den luit., de serg. *F. Sieburgh* en *E. Sieburgh*, beiden van het 3de reg. inf. en den serg. *J. W. van Eijs*, van het reg. gren. en jagers; — *overgeplaatst* den 2den luit. *R. P. Bowles* van het 8ste reg. inf., in zijn rang en anc. bij de inf. van het leger in O. I.; — *verleend* aan den gepens. kolonel der inf., in Nederl. Indie *C. H. J. F. C.* baron *von Lutzow*, den rang van generaal-majoor, buiten bezwaar van 's lands kas; — *eervol ontslagen* den luit. ter zee 2de kl. *L. D. A. Fontein*, dienende in Oost-Indie, op verzoek.

ENGELAND.

De statuten van de nieuwe ridder-orde, welke alleen aan die genen zal worden uitgereikt, die zich in de civiele en militaire dienst van Indie en het Oosten over het algemeen hebben onderscheiden, zullen spoedig worden afgekondigd. Men gelooft dat de orde het eerst zal geschonken worden aan hen, die zich in den laatsten tijd in China hebben verdienstelijk gemaakt.

— De Britsche vice-konsul te Kanagawa, de heer Francis Howard Vyse, is tot konsul aldaar benoemd.

— Volgens in omloop zijnde geruchten, zoude lord Canning tot ridder van den Kousenband benoemd worden en lord Elgin bestemd zijn, om lord Canning als gouverneur-generaal van Indie te vervangen.

— De Britsche maatschappij voor de telegrafie in de Roode Zee en Indie heeft, ten gevolge van een plaatselijk onderzoek, verklaard dat er geene mogelijkheid bestaat tot reparatie van den onderzeeschen kabel ter verbinding van Suez en Bombay, over Suakin en Aden aan de Roode Zee, en Mascate en Kurrachee in den Indischen Oceaan. Ten gevolge dezer verklaring heeft de maatschappij de meeste ambtenaren afgedankt, terwijl men vreest, dat dit tot eene geheele liquidatie der maatschappij zal leiden.

— Onlangs is gemeld dat de verzending van den telegraaf kabel ter verbinding van Rangoon met Singapore was uitgesteld, omdat zich aan boord van het schip, op de plaats waar die kabel geborgen was, zulk een warmtegraad ontwikkeld had, dat men vreesde dat het isolerings-materiaal beschadigd was. Om den kabel naauwkeurig te onderzoeken kreeg de *Queen Victoria*, aan boord van welk schip hij geladen was, bevel om van Plymouth naar Keyham te verzeilen, en thans vermoedt men dat het genoemde schip met zijne kostbare lading, niet ver van den uitgang der haven op het strand geloopen is. Hoewel verscheidene sleepstoombooten derwaarts ter assistentie zijn gezonden, is het tot nog toe niet gelukt het schip vlot te brengen. De toestand van het schip is zeer gevaarlijk en men denkt dat de kabel in een ander schip zal moeten worden overgeladen.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 Jan. Er is sprake dat Engeland eene nota aan onze regering heeft gezonden om te protesteren tegen een langer verblijf der Fransche troepen in Syrie. Deze nota is, naar men zegt, in zoo krachtige bewoordingen vervat, dat men het niet raadzaam heeft geoordeeld om haar te beantwoorden. Dit berigt vereischt evenwel nadere bevestiging. Hetgeen echter meer geloof verdient, is dat sir Henry Bulwer eene hevige nota aan den grootvizier heeft gezonden als protest tegen de werken aan de landengte van Suez.

— In sommige kringen wordt heden ten stelligste verzekerd, dat de Paus bepaaldelijk heeft geweigerd, de laatste vijf door de Fransche regering benoemde bisschoppen in deze hunne kerkelijke waardigheid te bevestigen.

Paarden Spoorwegen.

Onder dezen titel schrijft prof. S. Bleekrode in het *Nieuw Tijdschrift* (Afl. 12) voor 1860, een zeer lezenswaardig opstel, waaruit wij het volgende mededeelen.

»In de Noord-Americaansche Staten zijn reeds meer dan 250 Engelsche mijlen = 402 kilometers spoorwegen in de straten der groote steden voor de omnibusdienst gelegd. In 1852 werd de eerste in New-York ondernomen en weldra zullen er in de 14 voornaamste steden 5000 kilometers in exploitatie komen, dat is meer dan het Fransche spoorwegnet in 1857. Te New-York en Brooklijn zijn er 70 engelsche mijlen; te Philadelphia 90, te Boston 56 eng. mijlen, te St. Louis te Cincinnati, enz. Deze straatspoorwegen wisselen in lengte van 8 kilometers tot 13 kilometers. De vijf spoorwegen in de straten van New-York hebben gedurende 1858 meer dan 27,000,000 passagiers vervoerd, d. i. vijfentwintig malen het cijfer van het personen vervoer langs den Hollandschen spoorweg in hetzelfde jaar. In 1859 is dit cijfer voor New-York zelfs op 78 millioen geklommen. De Bruto-ontvangsten waren in 1859 per kilometer *f* 51,000, het dubbele van de ontvangst op den grooten westelijken spoorweg van Engeland.

De ondernemingen in New-York en Brooklijn hebben gedurende de laatste jaren zelfs 10 à 14% dividend opgeleverd, niettegenstaande de aanlegkosten nog al aanzienlijk waren, vooral ten gevolge van den afkoop van bestaande omnibusondernemingen. Daarbij komt, dat men genoodzaakt is uit hoofde van het drukke verkeer een groot aantal paarden in reserve te houden. Langs den spoorweg in de straat 8th Avenue te New-York worden 50 personen in 30 minuten tijds tot 8 kilometers vervoerd; in den 3 Avenue is de spoorweg 9.6 kilometers lang en dagelijks worden daarover 17,000 personen vervoerd, betalende 12½ cent, zijnde dit de gelijkvormige vracht voor alle afstanden. Er zijn ook omnibussen voor 100 passagiers in gebruik, die door twee paarden getrokken eene snelheid bereiken van 8 kilometer in het uur. De omnibus is gemaakt, om zonder dat men hem om behoeft te draaijen, in beide rigtingen te kunnen worden voortgetrokken. Er is een vang aangebragt, waarmede men hem bij 13 kilometers snelheid binnen een afstand van 12 ned. Ellen stoppen kan en zelfs bij de halve snelheid daarvan op de halve lengte. De wielen zijn lager dan bij gewone omnibussen, en de ingang is zelden meer dan één voet boven het spoor verheven; men kan er van weerskanten in- en uitstappen. De inrigting van binnen is zeer doelmatig en gemakkelijk; de hoogte binnenwerks is zeven voeten.

De konstruktie van paarden-spoorwegen.

Het eerste wat te bepalen is, betreft de *wijdte van het spoor*. Hierbij komt natuurlijk in aanmerking de wijze, hoe men de paarden voorspant. Een span paarden vordert een pad van 12 palm breedte. Bij den bovengenoemden paardenspoorweg tusschen Parijs en Versailles is de breedte 14 palm, zoodat de beide paarden binnen

het spoor loopen; dezelfde maat is ook in de Vereenigde Staten aangenomen, namelijk 4 vt $8^{1}/_{2}$ dm Eng., dus even wijd als bij lokomotief-spoorwegen. Bij een smaller baan zoude het pad der paarden op het spoor vallen, wat voor hunne beweging hinderlijk is. Een naauwer spoor van 9 plm bijv. zoude alleen bruikbaar zijn bij het verspannen van drie paarden, van welke het middelste dan binnen de sporen loopt; of men zoude ook de paarden in één lijn kunnen voorspannen.

Ten opzigte van de *krommingen van den weg* geldt de waarneming, dat de omnibussen op de straatspoorwegen te New-York met wielen die 6 voet uiteenstaan. gemakkelijk in eene kromming van 60 vt. (18 Ned. el) straal draaijen; en zoo de wielen nader bij elkander staan, zelfs bij 40 vt. (12 Ned. el) straal. Neemt men aan, dat ze 6 voet (1.8 el) uiteen staan, dan is bij eene spoorwijdte van 14 palm de kleinste krommingstraal 50 voet (15 Ned. el) en bij eene spoorwijdte van $3^{1}/_{2}$ voet (1.05 el) 30 voet (9 Ned. el).

Hes is bekend, dat *de glooijing van den weg* eene meerdere trekkracht vordert. Een omnibus, bevattende 60 passagiers met de bagage, wegende 1000 ℔, eischt op een waterpassen weg slechts 30 Ned. ℔ trekkracht, bij $^{1}/_{100}$ glooijing wordt zij driemalen, bij $^{1}/_{50}$ vijfmalen en bij $^{1}/_{25}$ tienmalen grooter. Bij de straatspoorwegen in de Vereenigde Staten zijn twee paarden nog voldoende, om een omnibus met 50 passagiers bij eene glooijing van $^{1}/_{40}$ op te trekken. In het ontwerp voor de paardenspoorwegen in Frankrijk vindt men bij den weg tusschen Clermont en Riom eenige van $^{1}/_{40}$ en zelfs eene korte van $/_{25}$. Het spreekt van zelf, dat het raadzaam is, dit zooveel doenlijk te vermijden. Naar de ondervinding in Noord-America maakt $^{1}/_{30}$ geen bezwaar, en indien het trekken dan moeijelijker valt, zoo spant men drie paarden voor in plaats van twee.

De leggers.

Naar Loubat's stelsel worden eiken lengteleggers gebruikt van 15 duim × 10 dm, die op twee ellen afstands door dwarsleggers verbonden worden. Burn is van oordeel, dat men het hout geheel weglaten kan, indien men het spoor maakte van gegoten ijzeren T leggers, die door dwarsstangen gekoppeld worden Deze leggers kan men gieten ter zwaarte van 80 Eng. ℔ per yard, d.i. 40 Ned, ℔ per strekkende el. Hij is van oordeel dat zoodanig spoor minder kostbaar zoude uitvallen en vooral aan te raden is bij de zijtakken in de gewone straatwegen, aan te leggen op $3^{1}/_{2}$ voet lengte. Men kan deze spoorleggers gieten in lengte van 12 Eng. voet = 3.6 Ned. el. Een afzonderlijke ijzeren dwarslegger is noodig om de einden der leggers te verbinden. Dit ontwerp is vooral in Indië aan te bevelen, waar het moeijelijk is, om het hout tegen de vernieling van insekten en woekerplanten te bewaren.

Het ballasten en bestraten van de baan.

Het is raadzaam de baan tot een voet diepte met grint of steengruis aan te vullen en vervolgens te bestraten of te macadamiseren. Voor het verspreiden der losse keitjes langs het spoor behoeft men zich niet bezorgd te maken, want men voorziet den wagen voor en achter met de noodige bezems, zooals dit ook te Birkenhead in praktijk is gebragt. Het maken van een macadam weg is aanbevelenswaardig, omdat de paarden er gemakkelijker op loopen en hunne hoeven minder lijden.

De kosten van aanleg verschillen natuurlijk zeer. Voor Londen, waar stellig alle omstandigheden er toe leiden, dat de aanleg kostbaar wordt, heeft Train begroot, dat de kilometer voor *f* 24,000.— zoude te maken zijn, het materieel en de paarden er onder begrepen.

De paardenspoorweg te Birkenhead bij Liverpool. De americaansche ingenieur Train is de ontwerper van dezen spoorweg, welke door eene Maatschappij onder den naam van »*Birkenhead Street Railway Co*" geëxploiteerd wordt. Ch. Burn was de aannemer; de sporen werden naar het Americaansche model door de Ebbw. Vale Co. geleverd. De paardenspoorwegen waren eigentlijk niet vreemd in Engeland, maar zoo als de geleerde Rankine opmerkte, hadden het de Engelsche ingenieurs te volhandig met het Lokomotiefstelsel, zoodat zij deze geheel uit het oog verloren. Langen tijd heeft er zelfs een bestaan tusschen Edinburgh en Dalkeith, en deze heeft zeer goed voldaan, tot dat hij om andere redenen in het gewone stelsel werd opgenomen. Tusschen Whitby en Pickering bestond vroeger ook een paardenspoorweg, totdat deze in het gewone stelsel kon worden opgenomen.

Men heeft nu aan het Engelsche publiek willen laten zien, waartoe eigentlijk een straatweg bruikbaar zijn kan, en daarom werd deze te Birkenhead uitgevoerd, om beter door het zien te doen gelooven, wat reeds in het verre Westen en aan gene zijde van het kanaal verkregen is. *Seeing is believing*, zegt de Engelschman. In 1857 werd dit stelsel door Bridges Adam sterk aanbevolen, die van 1843 af, te Londen gedurende zeventien jaren voor dit stelsel geijverd heeft; vooral in 1850 raadde hij de bestaande straatwegen en andere wegen ten platten lande in de landbouw-distrikten, zooals Lincolnshire, Combridgeshire, Essex en elders in paardenspoorwegen te veranderen, ten einde ze met de stamlijnen van de lokomotiefspoorwegen te verbinden.

Er is pas een werkje verschenen over dit onderwerp, vooral met het doel om door de aanwending der paardenspoorwegen de staatsspoorwegen van Sardinie produktiever te maken. Het draagt ten titel: *Traité pratique de la construction des chemins de fer à chevaux, tramways ou chemins de fer americains*, par M. le Comte d'Adhémar. Paris 1860. Het betoog komt hierop neer: » *les chemins auxiliaires économiques sont appelés à completer les embranchements de lignes de fer, comme les chemins communaux complètent les routes impériales et departementales.*"

Als een nieuw model wordt in hetzelfde werk gewag gemaakt van de *rotonde* of *cilinder-rails*, door Galyzes Gezalot voorgesteld. Men zoude namelijk cilinders van zes dm. Ned. middellijn in lengten van vijf ellen gieten, en deze in een bedding van beton vastleggen, zoodat de cilindrische oppervlakte er twee Nd. dm. boven uitsteekt. Dit ontwerp is allezins vernuftig. Als een voordeel wordt nog daarop gewezen, dat men, na afslijting, door het verleggen van den cilinder eene nieuwe oppervlakte krijgt.

Onze bedoeling met het overnemen van het bovenstaande is niet geweest om deze soort spoorwegen voor Indie aan te bevelen. Wij houden het er voor, dat de paardenspoorwegen goed zullen werken te Batavia, te Samarang, Soerabaija, kortom overal waar veel *personenvervoer op korten afstand* plaats vindt. Op Java gelooven wij, dat lokomotieven oneindig betere diensten zouden bewijzen, omdat de winsten gevonden moeten worden uit het vervoer van personen, en dit moet gebaseerd zijn op snelheid.

Zijn wij wel onderrigt, dan is het denkbeeld van het Opperbestuur met de zending van den heer Stieltjes het onderzoek van de mogelijkheid der invoering van het stelsel van paardenspoorwegen, en daarentegen moet er door deskundigen van hier aangedrongen zijn op lokomotieven. Wij vereenigen ons volkomen met het dezerzijds uitgebragt rapport, en we hopen, dat de heer Stieltjes na plaatselijk onderzoek en inlichtingen ingewonnen te hebben, zich daarmee ook zal vereenigen, en dat dan het Opperbestuur in de voorstellen in *dien* geest gedaan, zal treden.

Red.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN		NAAR
Febr.	11	Nederlandsch	Makasser	J. Rip	Newcastle	9 Oct.	Singapore
"	—	Amerikaansch	Kit Carson	J. Gorham	Manilla	28 Jan.	Boston
"	—	"	Moneka	A. A. McCaslin	Foochowfoo	24 "	Londen
"	12	Engelsch	Powerfar	W. Richards	Hongkong	25 "	Portsmouth met troepen
"	14	"	Bonaventure	Luing	Manilla	21 "	Cork
"	—	"	James Paton	A. Allison	Macao	31 "	Londen
"	16	Deensch	Psijche	P. Waver	Foochwo	28 "	Sydney
"	—	Amerikaansch	Family Mr. Henrij	Ed. W. Smith	Manilla	1 Febr.	Londen
"	15	Fransch	Camille	N. Buret	Singapore	8 "	Mauritius
"	—	"	Augustine	F. Fleivrij	"	8 "	"
"	16	Oostenrijk	Giovanna	G. Sisseel	Macao	22 Jan.	Callao

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
Februarij	16	Ned. Indisch	stooms.	Makasser	W. A. J. Kuller	Borneo W. K.	13 Febr.	W. Cores de Vries.
"	19	"	"	Palembang	H. Kramer	Singapore	16 "	"
"	—	"	schoener	Elize	B. J. Schipper	Telok Betong	16 "	P. Landberg & Zoon.
"	—	"	stooms.	Padang	A. Guijot	Soerabaija	15 "	W. Cores de Vries.
"	—	"	bark	Helena Louisa	M. J. Meijer	"	8 Jan.	Gezagvoerder.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Februarij	17	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis,	Singapore
"	—	"	"	Batavia	G. A. Neije	"
"	—	"	bark	Jan Pieterszoon Koen	N. N. de Jong	Panaroekan
"	—	"	"	Johanna	A. Tholen	Soerabaija
"	—	"	"	Banda Balgair	Sech Daheman	Soerabaija en Amboina
"	—	Amerikaansch	schip	Windward	H. P. Hamlim	Cheribon
"	19	Ned. Indisch	bark	Atiat Rachman	Sech Maskatie	Samarang
"	—	Engelsch	"	Equinox	Williamson	Engeland
"	—	Amerikaansch	schip	Homer	S. Rowe	Australie
"	20	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang en Soerabaija
"	—	Nederlandsch	bark	Sperwer	C. H. Schreuder	Amsterdam

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Maarten van Rossem*	P. F. Rijken	Cheribon, Tagal en Pecalongan	Haager & Schuurman.
"	"	Willem Hendrik*	H. Beckering		Schimmelpenninck & Co.
"	"	Johanna Maria	Wilhelmie	Nederland	van Ommeren, Roes & Co.
"	schip	Burgemeester Hoffman*	T. de Wit		"
"	brik	Princes Charlotte*	Hille		"
"	"	H. Willebrordus*	Kleve	Singapore	"
"	schip	Johannes Lodewijk	H. van der Waal	Samarang en Soerabaija	J. Cezard & Co.
"	"	Doggersbank*	T. Mammes	Soerabaija	"
"	bark	Albrecht Beijling	G. L. Muller		Landberg, Benest de Sila & Co.
"	schip	Nieuw Holland	L. Tuk.	Samarang	B. Kopersmit & Co.
"	"	Henriette Maria	P. Tjebbes		"
"	"	Prins Maurits	J. Bart		"
"	bark	Jannetje*	A. Lupcke		"
Ned. Indisch	brik	Jeannette Maria*	A. Kuipers		P. Landberg & Zoon.
"	bark	Iskandria*	D. T. Varkevisser	Cheribon	B. J. Jacobs.
"	brik	Zwaluw*	P. Bloem		Haager & Schuurman.
Engelsch	schip	Victoria*	Torza,		Hunter, Houghton & Co.
Fransch	"	Louis Cezard*	Thomas		J. Cezard & Co.
Zweedsch	bark	G. B. Carr*	John v. Windrufva		"
Oldenburg	"	Gottorp*	R. Bergfeldt		E. Moormann & Co.
Hamburg	brik	Christian*	Binder		C. Bahre & G. Kinder.
"	bark	George en Henry*	J. Peters	Soerabaija	The Borneo C. Limited.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN
Febr.	11	Ned. Indisch	bark	Maria	Scharff	Grissee
"	—	"	"	Nawan Eljoesoor	J. C. Menteire	Batavia
"	—	"	stooms.	Menado	A. Couteron	Samarang
"	—	"	bark	Carolina	A. Sakie	Passeroean
"	13	Engelsch	"	Spartan	A. Griffin	Singapore

Vertrokken schepen van *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Febr.	9	Engelsch	bark	Ann Archibald	J. H. Furnig	Bengalen
"	—	Bremer	"	Capelle	C. Lange	Nederland
"	—	Nederlandsch	"	Ottolina	A. Eeleman	Passeroean
"	—	Nederlandsch	"	Magdalena	J. Kooij	Amsterdam
"	—	Ned. Indisch	"	Prins van Oranje	J. Prins	Batavia
"	10	"	"	Oenarang	S. van Hulstijn	Panaroekan
"	—	Nederlandsch	"	Cornelia Geertruida	C. Hoekama	Bima
"	11	Ned. Indisch	"	Fathool Barie	S. Abd. Biljoen	Amboina
"	8	"	stoomb.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Batavia
"	—	Nederlandsch	bark	Mariane	H. P. Gronbeck	Rio Janeiro
"	12	Ned. Indisch	"	Fathal Hair	Said Heila	Amboina
"	—	Engelsch	"	Statelij	M. Wicherleij	China
"	13	Ned. Indisch	stooms.	Menado	A. Couteron	Molukkos
"	14	Nederlandsch	bark	Ridderkerk	H. Teerling	Passeroean

In lading liggende schepen te *Soerabaija*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Vier Gebroeders	Bonk		B. Kopersmit & Co.
"	"	Australie	Jochems		"
"	"	Watergeus	H. R. Gieszen		E. ten Brinck & Co.
"	"	Kaap Hoorn	L. J. Dik		"
"	"	Wilhelmina	Ibnen		"
"	"	Prins Frederik der Nederl	C. C. de Witt		Schimmelpenninck & Co.
"	"	Admiraal de Ruiter	Stapers	Nederland	"
Britsch	"	J. D. Marshall	W. Craigir	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
Hamburgsch	"	Joachim Christian	Holm		Fraser, Eaton & Co.
Nederlandsch	"	Anna & Elize	Jaski	Nederland	"
Zweedsch	"	Avik	Ahlborg	Finland	"
Hamburgsch	"	Malvina Vidal	Kessal	Rotterdam	Mathieu, Ebbe, Ruys & Co.
Ned. Indisch	stoomb.	Samarang Packet	Scheel		"
Hamburgsch	bark	Amazone	Riese	Rotterdam	"
"	"	Antoinette Seraphine	A. Viëtor	Rotterdam	P. Kervel & Co.
Nederlandsch	"	Magdalena	J. Kooy	Amsterdam	"
"	"	Ottolina	Eeleman	Amsterdam	"
"	"	Maria Annes	van Deursen	Amsterdam	"
Engelsch	"	Schotch Lassie	Kennedy		Hill, Brockman & Co.
Zweedsch	"	Catharina	Olssen		"
Nederlandsch	"	Calijpso	Poolman	Amsterdam	"
Engelsch	"	Spartan	A. Griffen	China	"

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	9	Zweed.	schip	Hebe	Falckenberg	Batavia
"	—	N. I.	bark	Esperanza	Tianghaai	Tagal

Aangekomen schepen te *Tagal*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	6	N. I.	bark	Esperanza	Tianghaai	Pecalongan

Vertrokken schepen van *Tagal*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Febr.	7	N. I.	bark	Esperanza	Tianghaai	Cheribon
"	—	Ned.	schip	Adriana Petronella	Annokke	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Rembang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	6	N. I.	bark	Joengoan	Lim Tiauwkie.	Cheribon
"	—	"	"	Soengoan	Diantjien	Tagal
"	7	"	"	Hinggoan	Lim IJoehok	Batavia

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	30	N. I.	bark	Antoinette	Lim Pikhok	Grissee

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	1	N. I.	bark	Fathool Rachman	Sech Basoesar.	Soerabaija
"	2	"	"	Alhamadanie	Said Alhab	[illegible]

Vertrokken schepen van *Bezoeki*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	29	N. I.	bark	Wilhelmina Helena	Thelen	Soerabaija
Febr.	5	Ned.	"	Dave	Wijtenhont	[illegible]

Aangekomen schepen te *Muntok*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	16	Z. M.	stooms.	Madura	lt. t/z. [illegible]	[illegible]
"	—	N. I.	"	Palembang	Kramer	[illegible]
"	17	"	schoen.	Bintang Tiega	Oen [illegible]	[illegible]
"	19	"	stooms.	Batavia	Neija	[illegible]
"	21	"	schoen.	Apiemaas	Njiat [illegible]	[illegible]
"	25	"	stooms.	Koningin der Nederl.	Lewis	[illegible]
"	28	"	schoen.	Gatmir	Said [illegible]	[illegible]

Vertrokken schepen van *Muntok*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	16	N. I.	stooms.	Palembang	Kramer	[illegible]
"	19	Z. M.	"	Madura	lt. t/z. [illegible]	[illegible]
"	—	N. I.	"	Batavia	Neija	[illegible]
"	21	"	bark	Johanna Elisabeth	van [illegible]	[illegible]
"	24	"	schoen.	Bintang Tiega	Oen [illegible]	[illegible]
"	25	"	"	Apiemaas	Njat [illegible]	[illegible]
"	—	"	stooms.	Koningin der Nederl	Lewis	[illegible]
"	28	"	schoen.	Gatmir	Said [illegible]	[illegible]
"	30	"	"	Fatahool Moelok	Abdul [illegible]	[illegible]

Aangekomen schepen te Ternate.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec. 19	Ned.	schoen.	Esther Helena.....	Ths. Edwards	Soerabaija
„ 19	Z. M.	stooms.	Het Loo.. lt. t/z.	1e von Schmidt..	Menado
„ 28	N. I.	„	Menado...........	Couteron.....	„

Vertrokken schepen van Ternate.

DATUM.	VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec. 11	Z. M.	stooms.	Etna....... lt. t/z.	1e kl. Palm..	Soerabaija
„ 21	N. I.	„	Djoelong Djoelong,...	Djohar.......	Kema
„ 23	„	schoen.	Constantijn..........	Mollet.......	Nieuw Guinea
„ 26	N. I.	„	Delli..............	Berendhuijzen.	Amboina
„ 29	„	stooms.	Menado............	Couteren.....	„

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 24 Dec. Mercator, v. d. Wende, Batavia.
4 Jan. Alblasserwaard, Van Lindern, dito.
Nova Zembla, Hordijk, dito.
Abel Tasman, Rijken, dito.
Texel. 23 Dec. Chili, Grell, dito.
24 Falmouth, Haynes, Baltimore.
30 Gezusters, Visser, New-York.
Vlissingen. 24 Dec. Pauline, Post, Batavia (n. Rott.)

Vertrokken.

Brouwershaven. 27 Dec. Robert Hendrikus, Mulder, Batavia.
Cheribon, Coers, dito.
Delft, van Geelkerken, dito.
Alcor, van Oppen, dito.
30 Krimpenerwaard, van Heijningen, Batavia.
2 Jan. Juno, Nicolai, Melbourne.
6 Ternate, Cars Tz, Soerabaija.
Texel. 26 Dec. Celebes, Reuvekamp Gille, Soerabaija.
2 Jan. Doggersbank, Kerkhoven, Batavia.
3 Van Galen, Brandligt, dito.
Vlissingen. 25 Dec. Juliane, Oestman, Buenos-Ayres.

Zeilklaar.

Texel. 7 Dec. Friesland, Mispelblom Beijer, Batavia.
Elise Henriette, Detering, dito.
Koning Willem III, Zeylstra, dito.
Eensgezindheid, de Waal, Soerabaija.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Portsmouth. 3 Jan. Hercules, Siedenburg, Batavia (n. Amst.)
Dartmouth. 3 Jan. Henriette en Geertruida, de Boer, dito. (n. dito.)
Alcor, van Oppen, Rotterdam (n. Soer.)
Plijmouth. 30 Dec. Baron van Hardenbroek, Henny, Batavia (n. Amst.)
4 Jan. Valparaiso, Kok, dito. (n. Rott.)
Weijmouth. 4 Jan. Jan van Galen, de Boer, dito. (n. dito.)
Falmouth. 3 Jan. Celebes, Gille, Amsterdam (n. Soer.)
4 Hollandia, Wap, Java (n. Amst.)
Eberhard, Wiegmeijer, Batavia (n. Bremen).
Cardiff. 1 Jan. Jacoba Helena, Swart, Amsterdam.
St. Nazaire. 1 Jan. Esperance, Nicolas, Batavia.
Triest. 18 Dec. Arthur, Hoyt, Sumatra.
St. Helena. 12 Nov. Hasselt, Maarschalk, Java.
15 Holland, Aufdorth, dito.
vertrok 18 n. Amsterdam.
20 Rose Marie Louise, Garret, dito.
vertrok 21 n. Bordeaux.
23 Jan van Brakel, Verhoeff, dito.
vertrok n. Rotterdam.
Catharina Wilhelmina, Bosken, dito.
vertrok 24 n. Amsterdam.
25 Ida, Söderberg, dito.
vertrok 26 n. Rotterdam.
28 Mary Hillegonda, Bouman, Padang.
vertrok 29 n. Rotterdam.
Allegonda Jacoba, Deurholst, Java.
vertrok 29 n. Amsterdam.
Tafelbaai. (K. de G. H.) 30 Oct. Groot Zeewijk, Homan, Rio-Janeiro.
vertrok 13 n. de Algoabaai.
10 Nov. Maarten van Rossem, Rijken, Rotterdam.
(zou binnen eenige dagen n. Java vertrekken).
19 Jeannette Christina, Rademaker, Riga.
Tweelingzusters, Carst, Cardiff.
Boston. 11 Dec. [illegible], Penang.
18 Vasco da Gama, de Groot, Rotterdam.
Charleston. 14 Dec. Nederland, Ruiter, dito.
Valparaiso. 13 Nov. Johannes en Helena, Jansen, dito.

Vertrokken.

Elseneur. 30 Dec. Zeeploeg, van Wijngaarden qq., (v. Riga) K. de G. Hoop.
Algoabaai. (K. de G. H.) 18 Nov. Hermanus Isaäc, Braunstahl, Amsterdam.
Rio-Janeiro. 13 Nov. Malvina, Hoogewerf qq., Cadix.

Gepasseerd.

Deal. 5 Jan. Julia Claire, van Oosteroom, Java n. Amsterdam.
Dover. 27 Jan. Cheribon, Coers, Rott. n. Soerabaija.
Singels. 28 Dec. Robertus Hendrikus, Muller, dito. n. Batavia.
2 Jan. Batavia, Borchers, Bat. n. Amsterdam.
4 Jhr. Mr. v. d. Wall van Puttershoek, Lammers, Tjilatjap.
Falmouth. 3 Jan. Krimpenerwaard, van Heijningen, Rott. n. Batavia.
St. Helena. 14 Jan. Camden, Sorts, Java n. Nantes.
19 Jawaan, Munnix, dito. n. Amsterdam.
21 Julie, Brem, Padang n. Rotterdam.
29 Straat Bali, Schol, Java n. Amsterdam.

Zeilklaar.

Newcastle. 22 Dec. Hendrina, Pompe, Soerabaija.
25 Stad Zierikzee, Klein, dito.
31 Maria Diederika, van Marien, dito.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Soerabaija Packet, kapt. Olivier: De heeren Verbeek en Dekker.

Per van Galen, kapt. Brandligt: De heer C. van Cattenburg en echtgenoot; mevr. J. M. J. van Erp, Taalman Kip, mevr. C. N. van Dorp. geb. Fabritius en vier kinderen.

Naar Soerabaija Per Celebes, kapt. Reuvekamp Gille: De heeren de Vries en Eschauzier.

Schepen in lading.

Naar	TE AMSTERDAM.
Batavia....................	Metalen Kruis. — Zuurdeeg..............
„	Pegasus. — Mannoury..............
„ en Soerabaija..........	Nederland. — Hoekstra..............
Batav., Samar. en Soerabaija...	Geertruida Maria. — Spiegelberg..............
„ „ „ „	Vice-Admiraal Gobius. — van Duijn..............
„ „ „ „	Dina. — Rademakers..............
Soerabaija (direct)..........	Capella. — Landweer..............
„ („)..........	Quatre Bras. — Nieuwhuys..............
Samarang en Soerabaija.......	Christiaan Huijgens. — van Katwijk..............
„ (direct)..............	Koophandel. — Johan..............
Decima (na arrivement).........	Jacob en Anna. — Petersen..............
Singapore..............	Constance. — Sipkes..............
Kaap de Goede Hoop..........	Provincie Drenthe. — Beckering..............
Melbourne en Sijdney..........	Oceaan. — Borderschee..............
	TE ROTTERDAM.
Batavia (voor passagiers)........	Arlequin. — H. Singir..............
„	Fortuna. — de Ligny..............
„	Prinses Amalia. — van Rijn van Alkemade....
„ en Soerabaija..........	Hugo Grotius. — Bergman..............
„ en „	Comm. des Konings v. d. Heim. — v. Zanten.
„ en „	Graaf Dirk III. — Rotgans..............
Samarang en Soerabaija..........	S. van Heel. — Dietz..............
	Ruiter pe. — Kuipers..............
Soerabaija..............	Eersteling. — de Zeeuw Baggus..............
Kanagawan (Japan)..........	Gouv. v. Swieten. — van den Horst..............

Vrachten.

Van Nederland naar [illegible]	ƒ 35 „ —			
„ „ „ [illegible]	„ 40 „ 45	met 15%		
„ „ „ [illegible]	„ 45 „ 50			
„ „ „ [illegible]	„ 50 „ 60			
„ „ „ Manilla	„ — „ —			
„ „ „ Padang	„ — „ —			
„ „ „ Hongkong	„ 60 „ 70			
„ „ „ Kaap de Goede Hoop	„ 50 „ —			
„ „ „ Japan	„ 80 „ —			
„ „ „ Batavia m. steenkolen	„ 40 „ 50			
„ „ „ Australia	£ $2^7/_8$ à £ 3 p. gem.			
„ Engeland „ Australia	„ $3^1/_4$ à „ $3^3/_4$	per ton.		
„ „ „ Singapore	„ 3 à „ $3^1/_4$			
„ „ „ Java	„ $2^3/_4$ à „ $3^1/_2$			
„ „ „ China	„ 3 à „ $3^1/_4$			

243ste Staats-Loterij.

PRIJZEN VAN ƒ 100 EN DAARBOVEN.

Vijfde Klasse.

5de Lijst. no 19858, ƒ 1000; Nos. 2171 4176 6696 6824 9139 14428 15006 en 16543, ieder ƒ 400; Nos. 13448 en 18581, ieder ƒ 200; Nos. 1208 2401 5605 5897 6689 6683 8469 10750 10971 en 19709, ieder ƒ 100.

6de Lijst. Nos. 10027 10832 13251 19061 19787 en 19806, ieder ƒ 1000, Nos. 1258 8871 12876 13248 en 15239, ieder ƒ 400, Nos. 6296 10072 en 17780, ieder ƒ 200, Nos. 1820 2493 2901 5124 9054 9785 15198 en 15744, ieder ƒ 100.

7de Lijst. no. 4854, ƒ 1000, Nos. 1536 en 8341, ieder ƒ 400, Nos. 3926 5243 5713 7502 7623 14459 18296 18909 en 19457, ieder ƒ 200, Nos. 215 1197 4331 4984 6125 6883 7366 7885 10855 14148 14506 14785 15521 en 17958, ieder ƒ 100.

8ste Lijst. Nos. 6224 8871 en 10639 ieder ƒ 1000, Nos. 8151 8822 9908 11608 en 19922, ieder ƒ 200, Nos. 5772 8014 8366 11591 12482 13514 13902 15101 17635 en 18155, ieder ƒ 100.

9de Lijst. no. 15598, ƒ 1500, Nos. 172 1002 10554 en 19487, ieder ƒ 1000, Nos 10796 13498 en 17945, ieder ƒ 400, Nos. 4243 5776 10335 11016 en 13689 ieder ƒ 200, Nos 1454 1825 4174 5135 6449 10913 11930 12947 14331 16482 16456 en 16634, ieder ƒ 100.

10de Lijst. no. 671, ƒ 100,000, no. 2126, ƒ 5000, Nos. 3544 9521 12470 15587 en 17737, ieder ƒ 1000, no. 13829, ƒ 400, no. 389, ƒ 200, Nos. 520 3520 5817 10553 12709 en 16780, ieder ƒ 100.

11de Lijst. Nos. 726 5731 10783 10923 14470 en 13811, ieder ƒ 1000, Nos. 1086 5174 5813 9035 10816 en 17369, ieder ƒ 400, Nos. 3953 7175 14756 en 18669, ieder ƒ 200, Nos. 2634 3913 6350 6387 6465 7714 9710 12892 13058 17378 17842 18100 en 19212, ieder ƒ 100.

Handelsberigten.

TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 23 DEC. TOT 8 JANUARIJ 1861.

Wegens de in den jongstverloopen nacht op nieuw gevallen groote massa sneeuw, waardoor de afzending van dit nommer eensklaps met nog een dag moest vervroegd worden, is het Jaarsoverzigt van den Handel alsmede een aantal andere Handelsberigten, tot een volgend nommer moeten worden uitgesteld.

Aan onze koloniaal-waren markt is, zooals trouwens meestal in het tegenwoordige saisoen, vooral bij gesloten scheepvaart het geval is, weinig meldingwaardige voorgevallen. De handel bleef uiterst beperkt en met uitzondering van eene partij Arak, ex Padang, zijn uit de 1ste hand geen afdoeningen bekend geworden. De stemming voor de meeste hoofdartikelen heeft daardoor overigens geen merkbare verandering ondergaan, daar de houders in het algemeen eene goede opinie koesteren en bij de bestaande onbelangrijke voorraden in handen der kleinhandelaren, na den winter spoedig eene verlevendiging van den omzet verwachten. Specerijen echter blijven gedrukt, zoowel als Banca Tin, waarvan tot ƒ 78 bij kleine hoeveelheid werd afgegeven. Koffij en Rijst bij kleinen handel vast op vorige prijzen. Arak voortdurend gevraagd en in zeer gunstige stemming.

KOFFIJ. De handel in dit artikel leverde gedurende het jaar 1860 weinig belangrijks op. Variatiën in prijzen waren gering. — De ordinaire Java, die Po. Januarij $38^1/_2$cs. stond, is tot $37^1/_2$cs. gedaald en weder gestegen tot $38^1/_2$ cs, zoo als ze ook ook nog heden genoteerd wordt. De goed ordinaire stond meestal $^1/_2$ à 1 cs. hooger en alle andere kwaliteiten zijn met kleine nuances dien basis gevolgd. De N. H. M heeft hare gewone veilingen gehouden en de handel heeft de aangeboden hoeveelheden tot voldoende prijzen genomen. De eerste drie maanden na de Voorjaars-Veiling zijn voorbij gegaan met uitslijten van het verkochte. Eerst na dien termijn is eenige tusschenhandel ontstaan, zoodat zelfs ordin. bij enkele koopen met 39 cs. betaald is. De drie maanden die thans sedert de Najaars-Veiling zijn verloopen, hebben geen beter resultaat opgeleverd. Men hoopt en verwacht algemeen dat in de nu volgende maanden de handel zich zal verlevendigen. Enkele particuliere aanvoeren van O. I. Koffij, hoofdzakelijk Padang vonden plaats. Deze ladingen zijn alle coulant verkocht, meestal aan één of eenige weinige koopers, en hebben aan den handel nog levendigheid gegeven. De N. H. M. heeft drie Ceylon-Veilingen gehouden, die alle grif zijn afgeloopen. Meerdere aanvoeren van deze soort zullen op onze markt bij het totale gemis aan dergelijke soorten zoo als: Laguaira, Porto Rico, enz. welkom blijven. Aanvoeren van Brazil en Santos Koffij hebben niet plaats gehad en alleen werden eenige restanten Santos van het voorgaande jaar, tot hooge prijzen verkocht. De weinige Surinaamsche Koffij, die ter markt kwam, werd zeer goed verkocht, de kwaliteit in aanmerking genomen.

(*Wordt vervolgd.*)

Marktprijzen.

TE BATAVIA, DEN 19 FEBRUARIJ.

Arak, ƒ 55,— zonder afdoening.
Koffij, Java ƒ 36,50 afgedaan.
———, Padang, ƒ 36,50.
Suiker N°. 16 ƒ 16,50,— @ ƒ 17,— afgedaan.
Jenever A. V. H. bij Reynst en Vinju ƒ 11,50— p. kelder, in Consumptie.
Gom elastiek ƒ 85 @ ƒ 96,— geringe afdoening.
Peper (Lampong ƒ 19,— @ ƒ 21,— p. pic. naar kwal.
Rijst, Indramaijo met zakken, oogst verkocht
———, witte Batavia, 1ste kwaliteit, ƒ 175,— @ ƒ 190— voorraad gering
———, „ „ 2de kwaliteit, ƒ 135,— @ ƒ 145,—
———, Carga ƒ 180,—

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 102 @ $102^1/_2$% bij partikulieren.
„ „ „ „ 101 „ „ de Factorij
„ „ „ „ 102 „ „ het Gouvernement.
„ Londen „ Zigt 11.40 per £
„ China ƒ 2 80 per dollar nominaal
„ Singapore ƒ 2,70 per $
„ Calcutta ƒ 123,— 100 Cs. Rs.
Spetien. Sovereigns ƒ 12,75
Ducaten 7,20 oude
„ 6,25 nieuwe
Mex. Dollars zonder voorraad.

TE SAMARANG, DEN 15 FEBRUARIJ.

Koffij ƒ 34 50,— nominaal; oogst opgeruimd.
Suiker N° 16, ƒ 16,— afgedaan.
Indigo, ƒ 4,15 voor eerste qualiteit afgedaan.
Koehuiden, ƒ 65,— per kodie naar gewigt.
Buffelhuiden, ƒ 50,— per kodie.
Staart Peper oogst opgeruimd.
Rijst ordinairwit, ƒ 190 @ 195,— } ☩ koijang @ 28 picol. zonder zakken.
„ carga „ ƒ 170 @ 180,— }
Klapper Olie ƒ 23,—
Katjang „ ƒ 23,—
Rotting ƒ 8,—
Kadjang Matten, ƒ 8.
Wisselkoers op Holland $102^1/_2$%. papier schaarsch, Gouvernement 102%.
Kleine wissels pari.

TE SOERABAIJA, DEN 14 FEBRUARIJ.

Suiker ƒ $16^1/_2$,—
Koffij ƒ $34^1/_2$
Rijst (Carga) ƒ 140 @ ƒ 150,—
Id. (Witte) ƒ 175 @ ƒ 190,—
Arak ƒ 50.—
Olie (Klapper) ƒ 25,—
Id (Katjang) ƒ 19,—
Rotting ƒ 8 @ ƒ 10.
Wisselkoers 102%

TE PASOEROEAN, DEN 13 FEBRUARIJ.

Suiker, No. 16, Nominaal, ☩ pic. ƒ $15^1/_2$, geboden, flaauwe stemming.
Rijst (witte) ☩ koyang ƒ 200,—
Id. (Carga) ƒ 180,—
Olie (Klapper ☩ pic. ƒ 30,—
Id. (Katjang) ☩ pic ƒ 25,—
Wisselkoers, 100 @ 101%

Den 13 Februarij waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd, uit den oogst van 1860.

DER FABRIEK		PIC.	Gouv. levering SUIKER.	vrije beschikking.
Wangoon Redjo,	a	407	10,582—	11,533—57
Ardjo Sarie,	a	401	14,180—	13,328—81
Ardie Redjo,		353	16,767—48	6,676—92
Yoso Wilangoon,	a	307	10,535—78	5,253—52
De Hoop,	a	483	14,439—48	7,491—18
Djacatra Oost,	a	490	9,800—	13,337—85
De Onderneming	a	425	11,050—	16,301—40
Wono Redjo,	a	433	9,306—	15,183—99
Kloerahan,	a	368	10,304—	12,379—47
De Goede Hoop	a	245	6,860—19	14,090—08
Gaijam	a	423	10,998—69	18,452—26
Becassie Oost	a	292	7,884—	15,809—51
Dankbaarheid,	a	294	7,056—	7,711—13
Soeko Redjo,	a	300	7,500—16	13,800—27
Kawis Redjo,		300	12291—27	6,131—07
Sarie Redjo	a	150	3,900—29	6,187—88
Pleret	a	321	10,272—15	10,289—99
Te Zamen		6002.	172,777—44	198,821—60
			214,629—38	koffij

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen,
Op den 13 Februarij 1861.

10,256—71 pic. suiker oogst 1860.
81,361—78 „ koffij, „ 1860.

N. B. van de fabrieken met a geteekend is de Gouvernements levering afgeloopen.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN 13 TOT 15 FEBRUARIJ 1861.

Aanvoer.

Van Rotterdam per Ned. schip *Jannetje*, gez. Lupcke,
agt. B. Kopersmit en co.

281 kn., 253 coll., 200 vn. en 10 krandj. .... 109 vn. porcelein, 19 kn. glaswerk, blikwerk, wasdoek en kramerijen, *Gumprich en Strauss*.
45 bn. manufact., *C. Bahre en G. Kinder*.
1 perspomp, *Murman*.
24 coll. provisien, 1 kt. kramerijen, *Leon en Reiss*.
1 kt. ...., 2 do. vruchten, 50 do. wijn, *W. Cores de Vries*.
7 kn. ...., 15 kn. bier, *Landberg, Bezoet de Bie en co*.
12 kn. meubelen, 1 rijtuig, 2 vn. zeep, *van Beresteijn*.
32 md. bier, 199 coll. provisien, *Kramers*.
5 kn. ...., *Bornand en co*.
4 kn. medicijnen, *W. Specht Grijp*.
4 kn. piano's, *Cassalette en co*.
1 tapmachine, *Schimmelpenninck en co*.
6 vs. zeep, *Ruijs*.
199 kn. koopmanschappen, 200 md. bier, 110 tross. touwwerk, *Melzendorff, Wilmans, Ruijs en co*.
7 kn. kantoorbehoeften, *G. Kolff en co*.
100 vs. boter, 1 kt. en 250 coll. provisien, 100 hammen, 20 ps. ger. vleesch, 2 vn. haring, 21 kn. fleschen, 13 do. koek en banket, *L. Platon en co*.
42 oxh. wijn, 1 kt. manufact., *J. Cezard en co*.
3 kn. manufact., *Niederer en co*.
40 kn. champagne, *Dümmler en co*.
4 pakk. dranken, *E. Moormann en co*.
542 coll. en 18 kn. provisien, 122 coll. spek en vleesch, 200,000 ℔ steenkolen, *Order*.
10 kn. mosterd, *W. de Jong*.
25 kn. geweren, 24 do. gouv. goederen, 297 coll. bedkoetsen, 10 vs. zilv. munt, *Gouvernement*.
150 hammen, 25 vs. spek, 50 kn. kaas, 9 kn. provisien, 6 do. saucijsen, 2 do. worst, 1 do. spek, 60 vn. haring, 2 kn. ansjovis, *Pesch*.
5 coll. koopmanschappen, *Agenten*.

Van Nederland per Ned. schip *Doggersbank*, gez. Mammes,
agt. J. Lezard en co.

28 vn. wijn, 5 do. lijnmeel, 110 vs. boter, 40 kn. champagne, 40 do. bladkoper, 10 vs. spijkers, 15 roll. gepletlood, 2036 blokk. zink, 3 kn. papier, *Agenten*.
1 kt. manufact., 5 do. lucifers, *Melzendorff, Wilmans, Ruijs en co*.
10 kn. lucifers, *Engelhard en co*.
1 kt leder, 8 kn. manufact., *Busing, Schröder en co*.
50 vs. boter, 17 coll. diversen, *P. Landberg en Zoon*.
2 kn. rijtuigen en tuigen, *Cassalette en co*.
1 kt. handschoenen, *John Pryce en co*.
12 coll. provisien, 5 vs. haring, *van Ommeren, Rueb en co*.
6 kn. papier, 1 do. schrijfbehoeften, 2 do. koopmanschappen, *G. Kolff en co*.
9 kn. diversen, *H. en A. Straus*.
7 kn. diversen, *Bornand en co*.
11 coll. ...., *Schimmelpenninck en co*.
1 kt. manufact., *Pandel en Stiehens*.
32 coll. kramerijen, *Leon en Reiss*.
100 vs. boter, 10 kn. eau de cologne, 3 do. koopmanschappen. 10 vn. en 10 kn. wijn, *Landberg, Bezoet de Bie en co*.
3 kn. rijtuigbehoeften, *Oudart, freres*.
10 bn. rood garen, 36 kn. wijn, *B. Kopersmit en co*.
16 coll. manufact., *Niederer en co*.
2 coll. ...., 6 kn. verfwaren, *Hagedorn, Plump en co*.
7 coll. manufact., *E. Moormann en co*.
21 kn. ijzerwerk, kramerijen en manufact., *B. Andreas en co*.
100 vs. boter, *L. Platon en co*.
100 vs. boter, 522 coll. koopmanschappen, *Gumprich en Strauss*.
100 vs. boter, 24 kn. en 8 coll. koopmanschappen, 2 kn. papier, ...
15 kn. manufact., *Pitcairn, Syme en co*.
50 led. leggers, *Dümmler en co*.
61 kn. manufact., *Wilson en co*.
1 kt. diversen, *Hunter, Houghton en co*.
84064 ℔ steenkolen, 200 md. min. water, 2 kn. koopmanschappen, *Order*.
23 vs. zilv. munt, 300 bedkoetsen, 15088 ℔ gietijzer, 78 vs. boter, *N. H. M*.
50 kn. geweren, 95 ps. masten en balken, 40 do. spieren, *Gouvernement*.

Voor Soerabaija.

58/m. metselsteenen, 510 masten en spieren, 591 coll. koopmanschappen.

Van Bushire en Bombaij per Eng. schip *Equinox*, gez. Williamson,
agt. Tolson, Hunt en co.

120 kalb. wijn, *Nahapiet*.
9 coll. was, *Aganoor*
1845 zakk. dadels, 223 do. comijnzaad, 21 do. mathaijzaad, 5 do. zwartzaad, 11 do. amandelen, 1 do. pik, 2 do. galnoten, 140 ks. en 215 kalb rozenwater, 98 pott. dadels, 167 kalb. wijn, 41 kn. rozijnen, 6 coll. was, 1785 ks. gedr. vruchten, *J. Arathoon*.
[illegible]
100 coll. was, *Nahapiet*.
1 kt. ...., *Zakara en Audineau*.
16 coll. was, *Gasper en co*.
18 coll. was, 2 pott. vleesch, 1 kt. diversen, *Aganoor*.
255 coll. was, 482 zakk. coriandерzaad, 144 do. venkelzaad, 100 ks. zeep, 3 do. chutney, 31 do. castor olie, 319 zakk. tarwe, 14 kalb. ghie, 40 roll. touwwerk, 6 pakk. gedr. visch, 1 kt. ...., 3 vs. zuur, 2 pott. olijven, 2 vn. diversen, *J. Arathoon*.

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Kosmopoliet*, gez. Westenenk,
agt. Hager en Schuurman.

50 ps. buffelhuiden, 200 do. koehuiden, 80 pic. rotting, 1875 do. rijst, *Agenten*.
800 pic. suiker, *J. Cezard en co*.
32 pic. thee, *Schimmelpenninck en co*.
40 pic. gomelastiek, *G. Buijn en co*.
5640 pic. suiker, *Arnold Bik en co*.

Naar Nederland via Soerabaija en Pasoerоean per Ned. schip *Triton*,
gez. Adriaans, agt. Reijnst en Vinju.

152 lasten en 1100 kilos steenkolen, *Aan boord gebleven lading van Nederland*.
1 suikerrietmolen, 550 pic. tin, *Agenten*.

Naar Samarang per N. I. schip *Maria Henriette*, gez. Winter,
agt. B. Kopersmit en co.

10800 pic. rijst, *Agenten*.

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Zephir*, gez. de Vries,
agt. Reijnst en Vinju.

145 lasten en 1600 kilos steenkolen, *Aan boord gebleven lading van Nederland*.
50/m. s garen, 25 vs. boter, *Agenten*.

Voor Nederland.

35 pic. rotting, 150 do. tin, *Agenten*.

Naar Soerabaija per Ned. schip *Admiraal Piet Hein*, gez. Hasewinkel,
agt. J. Cezard en co.

een partij steenkolen, 10 vs. zilv. munt, 200 vs. boter, 50 kazen, 200 hammen, 40 md. min. water, 50 ps. ger. vleesch, 20 vs. worst, 15 arak leggers, *Aan boord gebleven lading van Nederland*.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

van den 16 tot den 19 Februarij 1861.

Met het Ned. Ind. stooms. Macasser, Kapt. W. A. L. Kuller, de 1e Luit. Broek, de heer van der Hucht, jongejufvr. de Neve en Z. M. troepen van Borneo Westkust via Billiton.

Met het Ned. Ind. stooms. Palembang, Kapt. H. Kramer, de hh. Gedesta, T. Girain Dexter, Mac Lennan, Hageman en echtg., Morbotter, Hamilton of Zilverton Hill, Elten en Z. M. troepen van Singapore via Riouw en Muntok.

Met het Ned. Ind. stooms. Padang, Kapt. A. Guijot, de hh. Cester, Mac Lennan, Brodhage, Pheiffer, Graaf van Limburg Stirum, F. J. van Henget. echtg. en 2 kinderen, Brouwer, van Maanen, 3 kinderen van den Heer Walker Z. M. troepen van Soerabaija, via Samarang en Cheribon.

Met het Ned. Ind. schip Elise, Kapt. S. J. Schipper, de hh. S. Wijnen, echtg. en 5 kinderen, H. D. Canne en echtg., mejufvr. M. G. Chevallier gepensioneerd Regent Moh. bin Alie en gevolg en Z. M. troepen van Telok Betong.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

van den 16 tot den 19 Februarij 1861.

Met het Ned. Ind. stooms. Batavia, Kapt. G. A. Neije, de 1e luitenant Leers, Offic. van Gez. Oosterloh, de hh. Hutchinson, echtg. en 2 kinderen, Reed en Z. M. troepen naar Singapore via Muntok en Riouw.

Met het Ned. Ind. stooms. Koningin der Nederlanden, Kapt. E. Lewis, de hh. J. C. H. Treusein, Gabrielle del Colombo, R. Kerwatson, S. Hoult, Serel naar Singapore.

Met het Amerik. schip Homer, Kapt. S. Rowe, de heer W. F. Doornik naar Australie.

Met het Ned. schip Sperwer, Kapt. C. H. Schreuder, de Machinisten A. J. Verscheur en A. J. Balsink naar Amsterdam.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.